

Radzyń „Gminą Przyjazną Seniorom”.
Stanisław Wachnik laureatem
konkursu „Aktywny Senior”

STR. 11

Nowa Dyrektor w SP 1
Burmistrz: Jesteście
pod dobrą opieką

STR. 2

Jacek
Borkowski
na scenie ROK

STR. 17

BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA

Radzyń

Nr 9 (115) 12 września 2022 r.

ISSN 2450-1506

Otwarcie kogeneracji w radzyńskim PEC

To ogromny krok do przodu

Sprawozdanie finansowe PUK za 2021 r.

Podczas sierpniowej sesji Rady Miasta (24.08) Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o. o. przedstawił sprawozdanie z działalności Spółki za 2021 rok. Dochód Przedsiębiorstwa został pomniejszony o kwotę 200 tys. zł, które „wyparowały” z kasy Domu Pogrzebowego w latach 2011-19, a sąd umorzył postępowanie w tej sprawie. - Mimo że

rok 2021 był rokiem covidowym, Przedsiębiorstwo działało bez zakłóceń, choć zdarzały się pojedyncze zachorowania. Priorytetem było dla nas zabezpieczenie funkcjonowania firmy, szczególnie jej niewralgicznych działów - mówił Jarosław Ejsmont i dziękował współpracownikom za odpowiedzialność.

ciąg dalszy na str. 6

Rondo przy Urzędzie Skarbowym lada moment będzie przejezdne

Kończy się proces kładzenia asfaltu na jezd-
ni. Po położeniu 3 warstwy (co jest uzależ-

nione od pogody) rondo przy US będzie
przejezdne.

ciąg dalszy na str. 7

Dlaczego stawy przy pałacu są zarośnięte

Miasto rozpoczęło starania o środki na tzw. małą retencję które umożliwią uporządkowanie stawów przy Pałacu Potockich.

ciąg dalszy na str. 7

Nowy rok szkolny w Szkole Podstawowej nr 1 z nową Dyrektorką

„Jesteście w bardzo dobrych rękach”

Uroczystość rozpoczęcia nowego roku szkolnego w Szkole Podstawowej nr 1 im. Bohaterów Powstania Styczniowego była szczególna, ponieważ nastąpiła zmiana w kierownictwie placówki: od 1 września funkcję dyrektorki pełni Renata Sieromska.

W słowach skierowanych do społeczności szkoły: uczniów, nauczycieli i rodziców zawarła wizję priorytetów pracy szkoły - Wasze dzieci są w bardzo dobrych rękach - zapewnił rodziców burmistrz Jerzy Rębek.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. sprawowaną w kościele pw. Świętej Trójcy w intencji społeczności szkoły - Nowy rok szkolny to nowe wyzwania i cele. To także rozpoczęcie dla nas kapłanów nowego roku katechetycznego i cie-

szymy się, że rozpoczynacie go z nami wspólnie w kościele. Prośmy o błogosławieństwo na ten czas pracy, nauki dla uczniów, nauczycieli i pracowników a szczególnie dla pierwszych nauczycieli dziecka - rodziców - mówił na wstępie ks. Krzysztof Banasiuk.

Dalsza część uroczystości odbyła się na boisku szkoły. Nowa dyrektorka Renata Sieromska, po powitaniu zebranych, skierowała do uczniów, nauczycieli i rodziców słowo, w którym nakreśliła cele, jakie będą przyświecały jej pracy na nowym stanowisku. - Szkoła to nie tylko przekazywanie wiedzy, ale również zdobywanie wielu cennych doświadczeń. Wszyscy uczymy się tu współpracować, rozwiązywać problemy, wspierać się nawzajem i szanować. A ponieważ to ogromnie ważne elementy ludzkiego życia, wspólnie musimy zadbać, by szkoła była miejscem bezpiecznym, życzliwym i otwartym. Tylko w takich warunkach rozwój dzieci może przebiegać prawidłowo, a nauka będzie przychodzić z łatwością. Stworzenie tak dobrej atmosfery będzie możliwe tylko wtedy, gdy razem

- uczniowie, nauczyciele i rodzice będziemy się o to starać - mówiła Renata Sieromska.

Z kolei do nauczycieli skierowała słowa: - Bądźcie dla uczniów autorytetem, źródłem wiedzy i wsparciem. Z kolei zwróciła się do rodziców: - Mamy wspólny cel - jak najlepszą przyszłość waszych dzieci. Jako nauczyciele jesteśmy tu dla nich, zawsze gotowi was wspierać w wychowaniu waszych pociech i rozwiązywaniu ich problemów.

Uczniom nowa Pani Dyrektorka życzyła: - Aby rok szkolny pozwolił rozwijać wasze zdolności i budował waszą pewność siebie. Oceny nie są najważniejsze, ale to, byście w tych murach poznali samych siebie, odkryli wasze talenty, mocne strony, by nauka sprawiała wam przyjemność.

Osobne słowa skierowała do pierwszoklasistów: - Zadawajcie dużo pytań. Bądźcie dociekliwi i oczekujcie, byśmy udzielali wyczerpujących odpowiedzi. Ciekawość świata będzie was zbliżać do oceanu wiedzy. Życzę wam wielu chwil zadowolenia z własnych osiągnięć na miarę swych możliwości. Dążcie do pokonywania własnych

trudności. Bądźcie zdobywcami, poszukiwaczami, podróżnikami. Bądźcie radośni.

Następnie głos zabrał burmistrz Radzyna Jerzy Rębek, który oficjalnie przekazał informację o objęciu stanowiska dyrektorki szkoły przez Renatę Sieromską, co zostało przyjęte przez zgromadzonych gromkimi brawami. - Oklaski mówią same za siebie - skomentował wódcę i kontynuował swoją wypowiedź: - Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za wychowanie młodego pokolenia. Szkoła jest żywym organizmem, gdzie wszyscy mają być traktowani podmiotowo, z powagą i życzliwością - następnie zadeklarował, że jako przedstawiciel organu prowadzącego szkołę będzie uczestniczył w jej życiu: - Możecie liczyć na wsparcie burmistrza i jego

współpracowników. Następnie zwrócił się do rodziców: - Pragnę zapewnić Państwa, że wasze dzieci są w bardzo dobrych rękach, możecie ze spokojem uczestniczyć w procesie edukacji i wychowania dzieci.

Życzenia uczniom, nauczycielom i rodzicom złożyli także sekretarz Miasta Robert Targoński oraz przedstawicielka Rady Rodziców Marta Targońska. Oficjalna część zakończyła się przedstawieniem wychowawczyń i uczniów klas pierwszych, po czym uczniowie udali się ze swymi wychowawcami na pierwsze, organizacyjne lekcje w nowym roku szkolnym.

Anna Wasak
Karol Niewęglowski

Inauguracja roku szkolnego 2022/2023 w Szkole Podstawowej nr 2

1 września w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 odbyła się inauguracja roku szkolnego. O godzinie 9:15 na ukę rozpoczęli uczniowie klas I. W wydarzeniu wzięli udział zaproszeni goście w osobach wiceburmistrza Sławomira Lipskiego oraz przewodniczącego Rady Rodziców Grzegorza Blicharza.

Dyrektor szkoły Cezary Czarniak szczególnie ciepło powitał pierwszoklasistów rozpoczynają-

cych przygodę z edukacją. Rodzice, nauczyciele, uczniowie oraz goście wysłuchali części artystycznej nawiązującej do wydarzeń z 1 i 17 września 1939 roku, którą zaprezentowali uczniowie klas starszych przygotowani przez panią Elżbietę Żukiewicz. O oprawę muzyczną zadbał Dorota Baran i Tomasz Dzida. W dalszej części uroczystości dyrektor Cezary Czarniak poinformował o organizacji pracy szkoły oraz przedstawił wychowawców klas I. Na zakończenie spotkania wykonane zostały pamiątkowe fotografie,

po czym uczniowie, pod opieką wychowawców, rozeszli się do swoich sal lekcyjnych.

O godzinie 10:30 w inauguracji nowego roku szkolnego wzięli udział uczniowie klas IV, rozpoczynający nowy etap edukacyjny. Po części informacyjnej uczniowie wraz z wychowawcami udali się do sal lekcyjnych.

Tekst i foto
Szkoła Podstawowa nr 2

www.radzyn-podl.pl

W hołdzie ofiarom wojny i ku przestrodze na przyszłość

W 83. rocznicę agresji Niemiec na Polskę, 1 września w południe, w Radzynie odbyła się uroczystość upamiętniająca ofiary II wojny światowej.

Przedstawiciele radzyńskich samorządów: Powiatu, Miasta i Gminy ze starostą Szczepanem Niebrzegowskim, burmistrzem Jerzym Rębkiem oraz wójtem Wiesławem Mazurkiem, a także delegacje szkół podstawowych, I Liceum Ogólnokształcącego z poczem sztandarowym oraz harcerze złożyli wieńce i zapalili znicze pod pomnikiem Niepodległości.

- Pragniemy oddać hołd wszystkim ofiarom II wojny światowej. Należy pamiętać o tragicznych wydarzeniach sprzed 83 lat, żeby uchronić się w przyszłości od katastrofy, która obecnie nam zagraża, czyha nad nami – mówił burmistrz Jerzy Rębek. Podkreślił, że obchody są także formą przekazywania młodym pamięci i wartości, jakie ważne były dla Polaków przez pokolenia. Władza Radzyna dziękował wszystkim za obecność, szczególnie uczniom i harcerzom, zaprosił do udziału w obchodach 83. rocznicy napaści Związku Sowieckiego na Polskę - 17 września.

AW

Radzyń we wrześniu 1939 r.

We wrześniu 1939 r. Radzyń podzielił losy reszty kraju. W pierwszych dniach wojny przez Radzyń i okolice przewalały się liczone w milionach masy uciekinierów z Warszawy i innych regionów kraju (m.in. z Wielkopolski), którzy uciekali w kierunku Brześcia.

Tędy przemieszczały się także różne oddziały wojsk, pod koniec września pojawiła się tu kawaleria gen. Podhoreckiego, która zaprowiantowała się w Radzynie i po kilku godzinach opuściła miasto, by dołączyć do oddziałów gen. Franciszka Kleeberga – dowódcy SGO „Polesie”, która w okolicach Kocka od 2 do 5 października miała rozegrać ostatnią, bohaterską bitwę kampanii wrześniowej.

W czasie, gdy w mieście i na okolicznych drogach były tłumy ludzi, na Radzyń i okolice spadły bomby niemieckie. Pierwsze bombardowanie lotnicze miało miejsce 9 września, kolejne po trzech dniach - 12 września. Przyniosły one olbrzymie straty materialne, zostało zburzonych wiele budynków, ale przede wszystkim - ofiary w ludziach.

AW

Jeszcze nie ostygły zgliszczą po nalotach, kiedy 18 września 1939 r. wkroczyły do Radzyna Oddziały Armii Czerwonej. Najeźdźcy ze wschodu głosili, że przyszli, „by wziąć w opiekę ludność białoruską i ukraińską” oraz braci klasowych, czyli robotników i chłopów. Jako oswojodzieli witali ich żydowscy komuniści. 25 września 1939 r. Sowieci aresztowali policjantów i żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza (KOP). Utworzyli Komitet Rewolucyjny i Czerwoną Gwardię jako pomocniczą policję. Zajmowali majątki, pałace, aresztowali właścicieli ziemskich rozdawali zboże. Nie zaniechali propagandy: organizowali wiece, wyświetlali filmy propagandowe sławiące Armię Czerwoną i ZSRR, śpiewano „Międzynarodówkę”. Ich panowanie w Radzynie nie trwało długo. Armia Czerwona wycofała się z miasta po 10 dniach - 28 września 1939 r. po zawarciu układu między ZSRR a III Rzeszą Armię Czerwoną, wywoząc ze sobą zagrabione mienie państwowe i prywatne. Do Radzyna przybyli Niemcy, którzy zajęli miasto 7 października 1939 r.

122 lata temu w Radzynie...

Bitwa Warszawska, zwana Cudem nad Wisłą uważana jest za jedną z 18 bitew przelotowych dla losów świata. Stoczona w dniach 13-25 sierpnia 1920 r. zadecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i przekreśliła plany rozprzestrzenienia rewolucji bolszewickiej na Europę Zachodnią.

Polska, stojąca na krawędzi kłęski, stawiała opór i pokonała Armię Czerwoną. Decydujące o losach bitwy zwycięskie dla Polaków starcie miało miejsce 15 sierpnia w Uroczystości Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. W następnych miesiącach, kilka kolejnych zwycięstw polskiej armii zapewniło niepodległość kraju i doprowadziło do zawarcia traktatu pokojowego z Rosją Sowiecką i Ukrainą pod

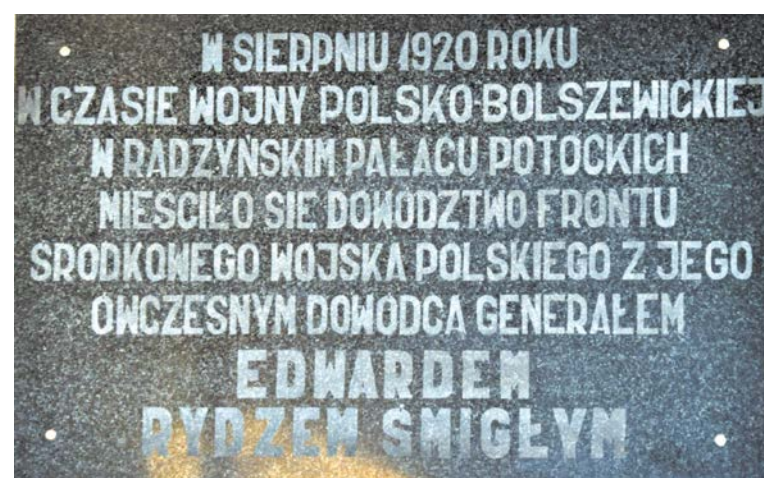
koniec tego samego roku, zabezpieczając wschodnie granice państwa polskiego do 1939 roku.

Tygodniowa okupacja sowiecka

W czasie wojny polsko-sowieckiej z 1920 roku nasze miasto było okupowane przez Sowieców tydzień, w dniach od 10 do 16 sierpnia. Zanim nastąpiła inwazja bolszewików na ziemię Polski przygotowywany był grunt poprzez zaszczepianie komunistycznej ideologii i tworzenie struktur, które po wejściu bolszewików przechwytywałyby polską administrację. Pracami kierowały komórki nowo powołanej, prosowieckiej Komunistycznej Partii Robotniczej Polskiej. W Radzynie utworzony został Związek Zawodowy Robotników Rolnych, który m.in. organizował strajki robotników folwarcznych.

1 sierpnia Sowieci zajęli Brześć, następnie Białkę, Ciecibór Wielki, Zozulę, Białą Podlaską, w nocy z 9 na 10 sierpnia zajęli Radzyń, potem Łuków. W miejscowościach, do których wkraczali bolszewicy, a wycofywała się polska administracja, uruchamiane były organy administracji kolaboracyjnej. Członkami komitetów rewolucyjnych - oprócz zawodowych rewolucjonistów agentów Moskwy - byli wuzyci z przynależności do polskiej wspólnoty narodowej, wyrobownicy, analfabeci, element przestępczy, duży procent stanowiła ludność żydowska.

Rozkazy rewkomu nakazywały złożenie broni, usuwano godła i krzyże, ścinano krzyże w terenie, niszczone archiwalia, konfiskowano zapasy płodów rolnych, nakładano kontrybucje na kupców, rekwirowano alkohol i sukno. Przy

rewkomach zakładano rewolucyjne trybunały, które miały ścigać wrogów władzy ludowej. Sędziami trybunałów byli wzięci z ulicy członkowie rewkomu, od ich wyroków nie było odwołania. Na szczęście ich ofiary - ze względu na krótki czas okupacji - nie były liczne. Tak było i w Radzynie. Po 15 sierpnia odwrót Armii Czerwonej nastąpił błyskawicznie, z Radzyna 16 sierpnia bolszewicy wraz

ze wszystkimi członkami komitetu rewolucyjnego pierchnęli bez walki, na odgłos pierwszych strzałów, gdy do Radzyna wkroczyła Jazda Ochotnicza mjr. Jaworskiego. Po wycofaniu się z Radzyna Sowieców w radzyńskim Pałacu Potockich umieszczony został sztab frontu środkowego, którego dowódcą był generał Edward Rydz Śmigły.

AW

Prezes Zarządu PGE Dystrybucja odznaczony Medalem za Zastugi dla Obronności Kraju

Podczas obchodów Święta Wojska Polskiego w Lublinie, radzynianin - Prezes Zarządu PGE Dystrybucja - Jarosław Kwasek został odznaczony Brązowym Medalem za Zastugi dla Obronności Kraju.

15 sierpnia, w rocznicę Bitwy Warszawskiej, określanej także mianem „Cudu nad Wisłą”, odbyły się uroczystości, podczas których uczczono chwałę Oręża Wojska Polskiego. Obchody rozpoczęto uroczystą Mszą Świętą w Archikatedrze Lubelskiej. Delegacje złożyły wieniec pod pomnikiem Nieznanego Żołnierza oraz pomnikiem żołnierzy AK-WIN. Następnie uczestnicy wraz z defiladą udali się na Plac Zamkowy w Lublinie, gdzie odczytano Apel Pamięci Oręża Polskiego z Salwą Honorową.

Po apelu wręczono odznaczenia i żołnierskie awanse na wyższe stopnie służbowe.

Decyzją Ministra Obrony Narodowej Prezes Zarządu PGE Dystrybucja, Jarosław Kwasek został uhonorowany Brązowym Medalem

za Zastugi dla Obronności Kraju w uznaniu za szczególne osiągnięcia w dziedzinie rozwoju i umacniania obronności Rzeczypospolitej Polskiej.

Odnaczenie nadawane jest osobom, które osiągnęły wybitne rezultaty w zakresie obronności, nowoczesnej myśli i techniki wojskowej oraz potencjału obronnego. To wyróżnienie przyznaje się w uznaniu znaczącego wpływu na rozwój i ugruntowanie systemu obronnego Ojczyzny.

Fot. Piotr Michalski
Polskie Radio Lublin

W SP nr 2 pożegnano nauczycieli przechodzących na emeryturę

W Szkole Podstawowej nr 2 w Radzynie, 30. sierpnia odbyło się uroczyste pożegnanie nauczycielek, które przeszły na emeryturę. Były to: Mariola Frączek, Zofia Kotwica, Ewa Koziej, Elżbieta Chylińska i Barbara Bajda.

Na ręce przyszłych emerytek od dyrekcji, grona pedagogicznego oraz pracowników szkoły złożono

serdeczne życzenia i podziękowania za wspólną wieloletnią pracę, życzliwość i uśmiech.

Niech nigdy nie zabraknie Paniom zdrowia, pasji twórczych i czasu dla siebie. Niech każdy dzień będzie radością i spełnieniem marzeń a we wspomnieniach niech pozostaną miłe szkolne chwile.

Red.

Pożegnanie dyrektor Bożeny Płatek

Burmistrz Jerzy Rębek w asyście swojego zastępcy Sławomira Lipskiego oraz Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Małgorzaty Kowalczyk 30. sierpnia podziękował dyrektor Bożenie Płatek za wieloletnią pracę na rzecz Gimnazjum nr 1 im. Orłąt Lwowskich oraz Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Radzynie Podlaskim.

- Składam na Pani ręce szczerze i ogromne podziękowania za te lata, w których sprawowała Pani funkcję dyrektora, zarówno Gimnazjum nr 1 jak i w ostatnich latach Szkoły Podstawowej nr 1. Te lata były pełne sukcesów i wzruszeń, dziękuję za poświęcenie, za rozmowy, za upór, bo w wielu kwestiach to właśnie uporem wypracowywała Pani sukces – mówił podczas spotkania burmistrz.

Wzruszenia nie kryła także dyrektor Bożena Płatek. - Dziękuję za te lata współpracy. Życzę innym dyrektorom, aby mieli taki organ prowadzący, za którego mi przyszło pracować. Dziękuję za możliwość rozwoju szkół, dziękuję, że w każdym przypadku byłam wysłuchiwana i może czasem mimo różnic zdań i małych boksów, które czasem wymienialiśmy, zawsze znajdowaliśmy rozwiązanie.

Kiedy w 2018 roku poprowadziłam pierwszą radę pedagogiczną w Szkole Podstawowej nr 1 jako dyrektor, moim pragnieniem było łączyć społeczność Gimnazjum nr 1 ze społecznością Szkoły Podstawowej nr 1. Myślę, że to się udało i dziękuję za to, że było mi to dane uczynić – mówiła wzruszona

Bożena Płatek.

Z dniem 30 sierpnia 2022 roku Pani Bożena Płatek przeszła na zasłużoną emeryturę, a jej miejsce zajęła, wyłoniona w drodze konkursu Pani Renata Sieromska.

Karol Niewęglowski

Wystawa wybranych projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w woj. lubelskim

Od 25 sierpnia na Placu Wolności w Radzynie Podlaskim można było oglądać wystawę zdjęć przedstawiających wybrane projekty realizowane z Funduszy Europejskich w województwie lubelskim. Celem wystawy jest promocja efektów wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020.

Objazd wystawy po regionie uroczyste zostało zainaugurowane 1 lipca br. w Kraśniku. Następnym przystankiem był Lublin, a później Ryki, Łuków i Radzyn. W dalszej kolejności wystawa odwiedzi Biłgoraj, Tomaszów Lubelski, Puławy, Zamość i Świdnik. To właśnie z tych powiatów można podziwiać przykładowe zdjęcia projektów zrealizowanych ze środków Funduszy Europejskich. Prezentowane fotografie wybranych projektów to udokumentowanie tylko niewielkiego wycinka najciekaw-

szych dokonań Beneficjentów. Mieszkańcy województwa mogą zobaczyć fotografie np. nowoczesnego taboru kolejowego czy zmodernizowanych i bezpiecznych dróg. Inne zdjęcia prezentują odnowione obiekty i miejsca, w tym żłobki czy szkoły. Dzięki unijnemu wsparciu edukacja na każdym jej poziomie zyskała nową jakość. Nie zabrakło również ważnego projektu, który jest w trakcie realizacji, czyli budowy Dworca Metropolitalnego w Lublinie. Wystawa podkreśla wkład Funduszy Europejskich w rozwój małych ojczyzn.

- Fotografie te potwierdzają, że jako województwo nie zmarnowaliśmy ani czasu, ani pieniędzy, a zgromadzone ogromne doświadczenie wykorzystamy przy realizacji kolejnej odsłony unijnego budżetu dla naszego regionu – mówił na otwarciu wystawy Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiariski. - Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 to blisko

2,5 miliarda euro. Będą one stanowić potężny zastrzyk finansowy z Unii Europejskiej i Budżetu Państwa, który pozwoli nam konsekwentnie realizować cele wzmacniające rozwój społeczno-gospodarczy regionu – podkreślał marszałek.

W przyszłym roku planowany jest cykl wystaw w pozostałych powiatach, w których będzie można podziwiać zdjęcia tamtejszych projektów unijnych.

Karol Niewęglowski

Oficjalne otwarcie kogeneracji w radzyńskim PEC

Kogeneracja to ogromny krok do przodu

Uroczystość oficjalnego otwarcia w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Radzynie nowej instalacji wysokosprawnej kogeneracji odbyła się 11 sierpnia. Projekt nosi nazwę „Modernizacja istniejącego systemu ciepłowniczego w celu zwiększenia jego efektywności – budowa elektrociepłowni gazowej w Radzynie Podlaskim”.

Kogeneracja to wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej w najbardziej efektywny sposób, czyli w jednym procesie technologicznym - z jednego źródła energii, w ramach jednego zintegrowanego systemu. Proces ten cechuje się wysoką efektywnością energetyczną. Zminimalizowanie strat energii przyczynia się do obniżenia kosztów jej produkcji i do znacznego ograniczenia emisji dwutlenku węgla oraz innych szkodliwych związków chemicznych.

Spotkanie rozpoczęło się na terenie PEC przy ul. Chmielowskiego, gdzie nastąpiło uroczyste przecięcie wstęgi, a następnie proboszcz parafii MBNP ks. kan. Jarosław Sutryk dokonał poświęcenia inwestycji. Zebrani mieli możliwość obejrzenia urządzeń składających się na system kogeneracji.

Podczas drugiej części uroczystości prezes PEC Jerzy Woźniak przedstawił historię powstania inwestycji, założenia i dotychczasowe doświadczenia z radzyńską kogeneracją. Następnie głos zabrali zaproszeni goście.

W spotkaniu wzięli udział: Wicewojewoda Lubelski Robert Gmitruczuk, Burmistrz Miasta Radzyna Podlaski Jerzy Rębek, Bogusław Regulski Wiceprezes Zarządu Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, Grzegorz Dolecki Wiceprezes Zarządu PGE Dystrybucja, Piotr Kulik dyrektor ds. administracji PGE Dystrybucja, ks. kan. Jarosław Sutryk proboszcz parafii MBNP, Szczepan Niebrzegowski Starosta Radzyński i Michał Zając wicestarosta, Robert Mazurek Przewodniczący Rady Powiatu Radzyńskiego, przedstawiciele przedsiębiorstw, które zbudowały instalację. Przedsiębiorstwo Eneria Sp. z o. o. reprezentowali: Mathieu Corbi – dyrektor ds. realizacji projektów, Paweł Kwasowicz specjalista ds. sprzedaży jednostek kogeneracyjnych i Maciej Grochola koordynator projektu. Podwykonawcę reprezentował Marek Szczepaniuk – właściciel firmy BUDMAR, która zrealizowa-

łała część budowlaną projektu, przedstawiciele Rady Nadzorczej z Przewodniczącym Rady PEC Krzysztofem Łukasikiem, pracownicy PEC, szefowie jednostek miejskich: prezes PUK – Jarosław Ejsmont i prezes PKS Adam Frączek.

Kogeneracja - oszczędności i ochrona środowiska

Jak informował Prezes PEC Jerzy Woźniak, pomysł zainstalowania w radzyńskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej kogeneracji pojawił się w 2017 r. (Prezes przyznał, że zainspirował go Zygmunt Ozimkiewicz st. specjalista ds. eksploatacji). W 2018 roku złożony został wniosek do NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięcia.

31. października 2019 roku ogłoszona została lista projektów po ocenie merytorycznej. Projekt radzyńskiego PEC-u uzyskał wysoką ocenę, zajął 19. miejsce wśród 51 podmiotów, uzyskując 44 punkty (projekty otrzymały punktację od 52 do 22 punktów).

Założenie projektu to budowa 2 silników gazowych o mocy 0,6 MWel (łącznie 1,2 MWel).

W 2020 r. PEC ogłosił przetarg, który wygrała firma Eneria Sp. z o. o. W końcu 2020 r. został wzniesiony przez firmę budowlaną BUDMAR Marek Szczepaniuk budynek, w którym Eneria zainstalowała układ kogeneracyjny.

Kogeneracja pracuje cały rok. Poza sezonem grzewczym wyłączone są kotły węglowe, ciepło do ogrzania wody użytkowej pochodzi wyłącznie z kogeneracji. W sezonie grzewczym kogeneracja będzie zapewniała 27% ciepła potrzebnego na ogrzanie mieszkań, przez co zużycie węgla zmniejszy się o ok. 2 tys. ton na rok (26% obecnego zużycia). Spodziewany spadek emisji gazów cieplarnianych to 7 829 Mg na rok. Kogeneracja wyprodukuje energię elektryczną w ilości 8000 MWh na rok, z czego 9-10% PEC zużyje na potrzeby własne, resztę sprzeda do

sieci energetycznej.

Kogeneracja została uruchomiona 29 kwietnia 2022 r., zostało zabezpieczone paliwo (gaz ziemny wysokometanowy) oraz sprzedaż energii elektrycznej. Od momentu uruchomienia kogeneracja wyprodukowała 2 600 MWh energii elektrycznej, 13 000 GJ energii cieplnej, oszczędności w spalaniu węgla wyniosły 700 ton.

- Jest to początek drogi do osiągnięcia 50% ciepła z kogeneracji i odnawialnych źródeł energii, otwarcie okna do pozyskania kolejnych środków unijnych na rozszerzenie systemu podkreślił Prezes Jerzy Woźniak.

Całość kosztowała 7 330 000 netto, z czego dotacje unijne pozyskane za pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyniosły 48%, a pożyczka z NFOŚiGW 52%.

Ogromny krok w kierunku transformacji systemu ciepłowniczego

- Cieszę się, że tak sprawnie została zakończona ta inwestycja ważna nie tylko dla samorządów, przedsiębiorców, ale przede wszystkim dla mieszkańców – powiedział Wicewojewoda Lubelski Robert Gmitruczuk i zaznaczył, że była realizowana przez jedną z najlepszych w tej dziedzinie firm na świecie, lidera w nowoczesnym wytwarzaniu energii, ponadto w idealnym czasie – przed kryzysem covidowym i wojną na

Ukrainie, co spowodowało znaczny wzrost cen.

Burmistrz Radzyna Jerzy Rębek podkreślił, że PEC zabezpiecza jedną z potrzeb życiowych mieszkańców miasta, a przez to stanowi jeden z aspektów ich poczucie bezpieczeństwa. Zwrócił uwagę, że firma działa świetnie dzięki solidnym fundamentom zbudowanym przed laty przez obecnego na uroczystości Bogusława Regulskiego oraz obecnej pracy zespołu kierowanego przez prezesa Jerzego Woźniaka. - Kiedy są solidne podwaliny, dobre, sprawne instalacje, firma mogła sobie pozwolić na kolejny etap rozwoju. - Włodarz Radzyna dodał również, że mimo obecnej trudnej sytuacji trzeba optymistycznie patrzeć w przyszłość, inwestować w nią, także przez ochronę środowiska.

Wiceprezes Zarządu Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie Bogusław Regulski wspominał czas sprzed 40 lat, gdy rozpoczynał pracę w radzyńskiej ciepłowni jako prezes i kładł jej podwaliny. - Obserwuję, co dzieje się w w radzyńskim PEC-u, bo to jest moje dziecko. Cieszył mnie każdy element rozbudowy. Cieszył mnie kogeneracja – mówił i wspo-

minał, że w innym wymiarze i innych parametrach technicznych „w głowach pecowców urodziła się już w 1992 r.”- Kogeneracja to ogromny krok do przodu i ogromny krok w kierunku transformacji systemu ciepłowniczego. Załóżę gratuluję. Tak trzymać – spuentował Bogusław Regulski.

Starosta Szczepan Niebrzegowski stwierdził, że wprawdzie powiat nie partycypował w inwestycji, ale jest nią żywotnie zainteresowany. - W mieście są zainstalowane czujniki powietrza, będą pokazywały lepszy jego stan, a dobre powietrze to lepsze zdrowie mieszkańców. Ponadto wszystkie jednostki powiatu są ogrzewane przez PEC – szkoły i szpital. Zależy mi na tym, by zabezpieczone było w nich ogrzewanie i ciepła woda – mówił Starosta Radzyński i podkreślił, że moment, w którym powstała inwestycja, to „strzał w dziesiątkę”.

Na zakończenie głos zabrał przedstawiciel firmy Eneria - specjalista ds. sprzedaży jednostek kogeneracyjnych Paweł Kwasowicz, pochodzący z Radzyna. Wspominał, że sam niejednokrotnie przekonywał Zarząd, żeby firma uczestniczyła w postępowaniu przetargowym. - Czasy są trudne, niepewne, kontrakty niosły ze sobą duże ryzyko.- Wyrażał również satysfakcję, że Eneria wykonała instalację dla „naszego miasta”, ponieważ firma jest liderem kogeneracji, jej urządzenia są najlepsze w świecie w tym zakresie mocy. - Mało jest w Polsce urządzeń tak bardzo rozbudowanych i o takiej dużej wydajności układu – informował Paweł Kwasowicz.

Anna Wasak

PUK – sprawozdanie za 2021 rok

Podczas sierpniowej sesji Rady Miasta (24.08) Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o. o. przedstawił sprawozdanie z działalności Spółki za 2021 rok. - Mimo że rok 2021 był rokiem covidowym, Przedsiębiorstwo działało bez zakłóceń, choć zdarzały się pojedyncze zachorowania. Priorytetem było dla nas zabezpieczenie funkcjonowania firmy, szczególnie jej newralgicznych działów – mówił Jarosław Ejsmont i dziękował współpracownikom za odpowiedzialność.

W minionym roku radzyńskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych osiągnęło zysk netto w wysokości kwocie 72 129,72 zł. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 139 osób (o 1 osobę więcej niż w roku ubiegłym). Prezes Jarosław Ejsmont skomentował, że firma ma charakter komunalny i nie zysk jest jej głównym celem, ale obsługa wszelkiej działalności miasta, a jeśli uda się uzyskać dochody, to wpływa to na obniżenie kosztów funkcjonowania spółki. Prezes określił firmę jako wielokierunkową, „multimedialną” i wymienił różne formy działalności PUK.

Przedsiębiorstwo wykonuje szereg **usług dla mieszkańców**, w tym: 1. Usługi komunalne (m.in. wywóz nieczystości stałych i płynnych, utrzymanie czystości ulic i placów – z wyjątkiem parku miejskiego i otoczenia Pałacu Potockich), wykonywanie bieżących napraw ulic, utrzymanie zieleni na terenach miejskich, wykonywania usług sprzętem na zlecenie osób prywatnych i firm. Z tej działalności w 2021 roku sprzedaż wyniosła 5 487 tys. zł (wzrost o 385 tys. zł), koszty bezpośrednie 4 227 tys. zł (wzrost o 363 tys. zł);

2. Usługi pogrzebowe (świadczenie usług pogrzebowych oraz zarządzanie i utrzymanie Cmentarza Komunalnego w Radzynie Podlaskim). W 2021 roku sprzedaż wyniosła 1 465 tys. zł (wzrost o 248 tys. zł), koszty bezpośrednie 1 445 tys. zł (wzrost o 342 tys. zł);

3. Realizacja inwestycji (budowa i remonty dróg, chodników, placów, remonty pomieszczeń i budynków, wykonywanie innych prac budowlanych na zlecenie i potrzeby wła-

sne). W 2021 roku sprzedaż wyniosła 1 525 tys. zł (spadek o 439 tys. zł), koszty bezpośrednie 1 618 tys. zł (wzrost o 254 tys. zł).

4. Obsługa wspólnot mieszkaniowych (usługi administrowania Wspólnotami Mieszkaniowymi obejmujące m.in. usługi księgowo-utrymania porządku w częściach wspólnych, usuwania awarii i konserwacja instalacji i urządzeń w częściach wspólnych. W 2021 roku sprzedaż wyniosła 526 tys. zł (wzrost o 112 tys. zł), koszty bezpośrednie 429 tys. zł (bez zmian)

5. Obsługa oczyszczalni ścieków i ujęcia wody (produkcja i dostawa wody pitnej na Ujęciu Wody oraz odbiór i oczyszczanie ścieków w Miejskiej Oczyszczalni Ścieków).

6. Utrzymanie sieci (utrzymanie w sprawności sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, prowadzenie rozliczeń za wodę i ścieki, wykonywanie nowych odcinków sieci i przyłączy do sieci wodnej i kanalizacyjnej) - w 2021 roku sprzedaż z pozycji 5 i 6 wyniosła łącznie 6 446 tys. zł (wzrost o 47 tys. zł), koszty bezpośrednie 4 932 tys. zł (wzrost o 70 tys. zł).

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych prowadziło też działalność na rzecz podmiotów zewnętrznych. Spółka pozyskuje zlecenia na wykonywanie usług od osób fizycznych i prawnych, a także jednostek samorządowych. W przypadku tych ostatnich pozyskanie zleceń odbywa się poprzez udział w przetargach publicznych. W roku 2021 do głównych zrealizowanych usług należy zaliczyć:

1/ odbiór odpadów komunalnych realizowany na zlecenie Miasta Radzyna Podlaski oraz gmin: Radzyń

Podlaski, Borki, Czemierniki, Kąkolewnica, Kock

2/ świadczenie usług w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich na obszarze działania Prokuratury Rejonowej w Radzynie Podlaskim

3/ wykonanie prac budowlanych w zabytkowym parku w Woli Osowińskiej;

4/ dokończenie prac dotyczących Termomodernizacji Budynku Zespołu Szkół im. Seweryna Czetwyńskiego w Suchowoli

5/ dokończenie realizacji wodociągu na rzecz UMiG Kock

6/ wykonanie prac remontowych w budynku po Gestapo i SB w Radzynie Podlaskim

Inwestycje własne - w 2021 roku Spółka wykonała inwestycje własne na łączną kwotę 981 778,11 zł., w tym:

● roboty budowlane na kwotę 82 403,22 zł

- Budowa wodociągu w ulicy Truskawkowej – koszt 42 440,51zł

- Przebudowa ogrodzenia na cmentarzu komunalnym – koszt 10 741,27zł

- Budowa grobu dla dzieci utraczonych – koszt 3 500,60zł

- Remont szatni na bazie transportowo – materiałowej – koszt 25 720,84zł

● zakupy gotowe na kwotę 899 374,89 zł

- Zakup nowej śmieciarki – 579 000,00zł

- Zakup zalewarki do asfaltu – koszt 9 200,00zł

- Zakup nowego samochodu pogrzebowego – 155 000,00zł

- Zakup wyposażenia dla domu pogrzebowego – koszt 11 182,47zł

- Zakup kontenera socjalnego na cmentarz komunalny – koszt

28 850,00zł

- Zakup przenośnych toalet – koszt 18 900,00zł

- Zakup oprogramowania do obsługi domu pogrzebowego TuSoft – koszt 836,88zł

- Zakup aeratora na SUW – koszt 28 298,00zł

- Zakup 2 pomp do oczyszczalni ścieków – koszt 21 508,34zł

- Zakup zamrażarki do rur – koszt 3 780,00zł

- Wymiana lamp oświetleniowych na SUW oraz oczyszczalni ścieków – koszt 14 820,00zł

- Wymiana systemu alarmowego wraz z systemem dostępu w budynku biurowym Lubelska 5 – koszt 27 999,14zł

W 2021 r. sąd umorzył sprawę „wyparowania” 200 tys. zł z Domu Pogrzebowego

Na ostateczny wynik finansowy Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych miał wpływ fakt, że umorzone zostało śledztwo w sprawie zniknięcia 200 tys. zł z kasy Domu Pogrzebowego. W 2021 roku Przedsiębiorstwo musiało manko wpisać w straty.

Przypomnijmy, że chodzi o niedobór ponad 200 tys. zł w Domu Pogrzebowym, wynikający z różnicy pomiędzy wpłatami klientów a ewidencją księgową Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych za lata 2011-2019.

- Prokurator umorzył śledztwo, mimo przedstawionych dokumentów i dowodów – mówił Prezes PUK Jarosław Ejsmont i cytował uzasadnienie wyroku. - W toku postępowania zostały przesłuchane osoby będące nabywcami usług pogrzebowych. Z ich zeznań wynika, że uiszczyły należności za wykona-

nie pochówku. Jednak tylko część z nich wskazała osobę, która odebrała od nich pieniądze po wykonaniu usług. Z tego wynika, że albo wpłacały pieniądze innym pracownikom Domu Pogrzebowego, albo nie wskazały jednoznacznie, że tą osobą był ... (tu pada konkretne nazwisko pracownika Domu Pogrzebowego). Przekazały, że zapłaciły mężczyźnie bez podania danych umożliwiających ustalenie jego tożsamości – relacjonował fragment uzasadnienia wyroku i podkreślił, że w tym czasie w Domu Pogrzebowym był tylko jeden mężczyzna. - Jednak „postępowanie nie ustaliło w sposób absolutnie pewny, iż ewentualny brak pieniędzy pochodzących z zapłaconych faktur VAT jest skutkiem bezprawnego zachowania... (tu pada nazwisko pracownika). Stwierdzono brak dowodów na to, że to podejrzany odebrał pieniądze od wszystkich nabywców usług wykonywanych dla Domu Pogrzebowego”.

Od tej decyzji Prezes PUK odwoływał się dwukrotnie do Sądu Okręgowego. Ostatecznie został zmuszony do wpisania manka w straty.

- Uzasadnienie sądu jest dla mnie co najmniej dziwne. Stwierdzono, że nie sposób przypisać przestępczego działania jedynie podejrzanej osobie. Pieniądzy nie ma, nikt nie ponosi odpowiedzialności bezpośrednio lub pośrednio. Zleciłem zbadanie, czy nie doszło do popełnienia przestępstwa niedopełnienia obowiązków służbowych przez osoby zobowiązane do nadzoru. Okazuje się, że nie ma 200 tys. zł i nie ma winnych, musiałem te 200 tys. zapisać w straty.

Budowa ul. Polnej

Trwają prace związane z budową ul. Polnej. Dotychczas wykonano: kanalizację deszczową, przebudowę linii telekomunikacyjnej oraz projektowany kanał technologiczny w pasie drogowym. Wykonaw-

ca sukcesywnie układa krawężnik rozgraniczający jezdnię od pobocza i chodnika. W niektórych częściach ul. Polnej następuje jej korytowanie i układanie warstw podbudów pod nawierzchnię asfaltową.

Lada moment na rondzie przy US zostanie dopuszczony ruch

W ostatnich dniach minionego tygodnia (7-8. września) finalizowane były prace na części jezdnej ronda – położone zostały asfaltowe dywaniki. Jak zapewnia wykonawca, lada moment na rondzie będzie dopuszczony ruch. Prace kontynuowane poza częścią jezdnią nie będą zakłócały ruchu samochodów.

Inwestycja obejmuje przebudowę skrzyżowania drogi powiatowej nr 1233L (ul. Sitkowskiego) z drogą gminną nr 102242L (ul. Lubelską i ul. Jana Pawła II) poprzez budowę małego ronda o średnicy zewnętrznej równej 25,0 m. W ramach inwestycji zostały przebudowane sieci teletechniczne (kanalizacji kablowych), oświetlenie uliczne, wykonane odprowadzenia wód z nowej geometrii skrzyżowania.

Przebudowę skrzyżowania przy Urzędzie Skarbowym (ul. Lubelska oraz Jana Pawła II i Sitkowskiego) wykonuje radzyńskie

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych. PUK wygrał 2 przetarg, oferując cenę za wykonanie zadania w wysokości 739 tys. zł. Na sesji Rady Miasta 24 sierpnia Prezes Jarosław Ejsmont wyjaśniał kilkudniowe opóźnienie w dopuszczeniu ronda do ruchu. Problemem była wysoka cena, jaką podwykonawca żądał za położenie asfaltu na rondzie oraz trudność znalezienia wykonawcy niewielkiego w sumie zadania, podczas gdy firmy budownictwa drogowego obłożone są pracą przy realizacji dużych inwestycji.

AW

Trzeci przetarg na realizację zadań z dofinansowaniem z Polskiego Ładu

W pierwszych dniach września upłynął termin składania ofert w trzecim przetargu na realizację dwóch zamówień publicznych, dotyczących inwestycji zaplanowanych w ramach funduszy pozyskanych w ramach I edycji Rządowego Polskiego Ładu - Programu Inwestycji Strategicznych. Chodzi o prace na ulicach Warszawskiej, Wyszyńskiego i Chomiczewskiego oraz na ulicy Partyzantów. Poprzednie dwa przetargi zostały unieważnione z tego powodu, że kwoty przedstawione przez oferentów znacznie przekraczały te, które Miasto przewidywało w kosztorysie.

Tym razem na pierwsze ogłoszenie (dotyczące ulic: Warszawska, Wyszyńskiego i Chomiczewskiego) nie wpłynęła żadna oferta. Radzyńskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych złożyło ofertę na realizację drugiej inwestycji (ul. Partyzantów). Oferta PUK-u opiewa na 4 984 523,64 zł. Wkrótce zostanie dokonana ocena tej oferty i zostaną podjęte decyzje.

W sierpniu 2021 r. Miasto Radzyń Podlaski złożyło dwa wnioski o dofinansowanie inwestycji z pro-

gramu Rządowego Funduszu Polski Ład. Dotyczyły one: 1) przebudowy sieci wodno - kanalizacyjnej oraz kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem dróg w ulicach: Warszawskiej, Chomiczewskiego i Wyszyńskiego (wartość szacunkowa inwestycji na kwotę 8,7 mln zł, wnioskowane dofinansowanie 8 mln zł) oraz 2) przebudowy sieci wodno - kanalizacyjnej oraz kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem drogi w ulicy Partyzantów (wartość szacunkowa inwestycji na kwotę 2 631 500,00 zł, wnioskowane dofinansowanie 2,5 mln zł).

W dniu 17 listopada 2021 r. Miasto Radzyń Podlaski otrzymało zapewnienie otrzymania dofinansowania na powyższe inwestycje z programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, na całość wnioskowanej kwoty, tj. 10 500 000,00 zł.

W dniu 8 czerwca 2022 r. ogłoszono pierwsze przetargi w celu wyłonienia wykonawców inwestycji.

W dniu 27 czerwca 2022 r. nastąpiło otwarcie ofert w przetargu na „Przebudowę sieci wodno-kanalizacyjnej oraz kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem drogi w ulicy Partyzantów w Ra-

dzyniu Podlaskim?”. Oferty złożyło dwóch wykonawców: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Radzynie Podlaskim za cenę ofertową 4 614 987,41 zł oraz STRABAG Sp. z o.o., 05-800 Pruszków – za 5 899 116,65 zł.

Natomiast w dniu 1 lipca 2022 r. otwarto oferty w przetargu na „Przebudowę sieci wodno-kanalizacyjnej oraz kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem dróg w ulicach Warszawskiej, Chomiczewskiego i Wyszyńskiego w Radzynie Podlaskim?”. Ofertę złożył tylko jeden wykonawca tj. firma STRABAG Sp. z o.o., 05-800 Pruszków, za cenę ofertową 23 867 940,96 zł.

Powyższe oferowane ceny w znacznym stopniu przekraczały możliwości budżetu Miasta, dlatego przetargi na powyższe inwestycje zostały unieważnione. Podobnie było w II przetargu ogłoszonym w lipcu br. Realizację I zadania (ulice Chomiczewskiego, Warszawskiej, Wyszyńskiego) zaoferował Zakład Budowy i Eksploatacji Urządzeń Wodno-Kanalizacyjnych z Garwolina za 23 247 000 zł. Ofertę na 2. zadanie (ul. Partyzantów) złożył radzyński PUK za 4 725 052, 46 zł.

Dlaczego stawy są zarośnięte trzciną

Problem konserwacji stawów przypałacowych polega na tym, że powstały one w XVIII wieku i mają podłoże wykonane w dawnych technologiach, znanych tylko ówczesnym meliorantom.

Najprawdopodobniej dno stawów posiada uszczelnienie i podłoże wykonane z gliny. Skuteczne usuwanie trzcin ze stawów musiałoby polegać na ich mechanicznym usuwaniu z korzeniami, ale korzenie tych ekspansywnych roślin sięgają nawet 3-4 metrów. To powodowałoby uszkodzenia dna, co z kolei skutkowało by wyciekaniem wody. W przypadku stawu zachodniego przy samym pałacu, okazało się, że nieumiejętna ingerencja (przed ponad 20 laty) spowodowała, że woda stamtąd „ucieka” i staw pozostaje suchy.

Zastosowanie nowoczesnych technologii łączyłoby się z wysoki-

mi kosztami – liczonymi w milionach złotych.

Ponadto dno pokrywa gruba, sięgająca pasa warstwa mułu, co uniemożliwia koszenie w wodzie. Dlatego koszenie trzcin jest możliwe tylko wówczas, gdy powierzchnię stawów pokryje gruba warstwa lodu. Tak było zimą 2020/2021, gdy trzciny z trzech stawów zostały wykoszone. W przypadku stawu wschodniego przy samym pałacu okazało się, że niski poziom wody i ciepło zatrzymane w mule spowodowało, że tafla wody była tam, mimo silnych mrozów, cienka i krucha. Próba wejścia pracownika na ten akwen zakończyła się niepowodzeniem.

Aby rozwiązać problem przypałacowych stawów, Miasto rozpoczęło starania o fundusze zewnętrzne na tzw. małą retencję. Rozstrzygnięcia w tym temacie nastąpią za rok.

AW

Na fot. stan stawów w 2021 roku, po mroźnej zimie, gdy powstała gruba warstwa lodu, co umożliwiło pracownikom wejście na grubą taflę i wykoszenie trzcin.

Powstaje droga łącząca ul. Jana Pawła II z bramą zachodnią Pałacu Potockich.

Radzyń wziął udział w Narodowym Czytaniu „Ballad i romansów”

W sobotnie przedpołudnie 3. września na placu Wolności odbyło się radzyńskie Narodowe Czytanie. Wydarzenie zorganizowała Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego. Tym razem tematem – w Roku Romantyzmu i z okazji 200 rocznicy publikacji – były „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza.

Jak podkreśliła na wstępie dyrektor Biblioteki Grażyna Kratiuk, intencje Narodowego Czytania to popularyzacja czytelnictwa, podkreślenie potrzeby dbałości o język ojczysty, ukazywanie bogactwa literatury polskiej, a także dawanie wyrazu jedności naro-

dowej i dumy z bycia Polakiem, prezentacja dorobku kulturowego wspólnego dla nas wszystkich, poświadczającego nasze związki z kulturą europejską.

- Twórczość wieszczów świadczy o naszej tożsamości kulturowej i obecności w Europie, bo nie jesteśmy tu przybyszami – powiedział burmistrz Jerzy Rębek. Podkreślił wagę duchowych wartości w życiu człowieka i wiary katolickiej, która jest elementem naszej tożsamości narodowej. Za przygotowaną uroczystość i całokształt pracy dziękował dyrektor Grażynie Kratiuk i całemu zespołowi MBP.

Starosta Szczepan Niebrzegowski przypomniał, że przez 123 lata zaborów język polski jako element tożsamości narodowej był prześladowany przez zaborców. - Poeci romantyczni przez swe utwory przyczyniali się do zachowania

i rozwoju języka, budzili patriotyzm, a to patriotyzm prawił, że po latach niewoli staliśmy się wolnym narodem – podkreślał Starosta. Zadeklarował pomoc we wszelkich przedsięwzięciach Miejskiej Biblioteki Publicznej, które jest nie tylko wypożyczalnią książek, ale instytucją pełniącą wiele funkcji, oferującą różnorakie działania kulturalne i oświatowe. Wskazał, że MBP pełni również funkcję biblioteki powiatowej.

Następnie Jolanta Sawczuk-Kapica odczytała okolicznościowy List Prezydenta Andrzeja Dudy.

Prezydent napisał w nim m.in.: „Romantyzm to istota polskości i fundament nowoczesnej tożsamości naszego narodu. To epoka zmagania z zaborcą, utrwalona w biografii Adama Mickiewicza oraz tych wszystkich polskich patriotów, uczestników tajnych

stowarzyszeń i powstań, działaczy emigracyjnych i spiskowców, którzy na różne sposoby, w kraju i na obczyźnie, czynem i słowem toczyli bój o suwerenną Rzeczpospolitą (...). Wierzę, że wspólna lektura utworów naszego narodowego wieszca na nowo ukaże fenomen polskiego romantyzmu i wzbogaci jubileuszowe obchody o ważną refleksję nad naszą kulturą i historią. Chciałbym, aby tegoroczne Narodowe Czytanie jeszcze bardziej umocniło jedność i poczucie wspólnoty Polaków na całym świecie. I żeby – jak zawsze – było dla nas wspólnym świętem czytelnictwa”.

Fragmety wybranych „Ballad i romansów” najpierw odczytali wóldarze: Burmistrz Jerzy Rębek oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski. Następnie - mieszkańcy Radzyna – wylosowani

spośród tych, którzy zgłosili chęć uczestniczenia w akcji. W tym gronie byli: Natalia Lipska, Anna Kiertych, Agnieszka Krochmal, Anna Michalak, Paweł Kot, Emilia Buchaj, Urszula Pietras i Mirosława Ziobro. Czytający otrzymali od Biblioteki upominki książkowe. Zebrani wysłuchali także wspaniałych wykonań muzycznych utworów Adama Mickiewicza w wykonaniu duetu Wojciech Molas Gil oraz Barbara Bloch.

Radzyńska edycja Narodowego Czytania to genialna literatura w ciekawych interpretacjach słownych i muzycznych, dużo dobrego humoru, interesująca scenografia, którą tworzyła wystawa poświęcona Adamowi Mickiewiczowi przygotowane przez Panie Bibliotekarki – no i wspaniała pogoda.

Anna Wasak

Radzyński Oddział PTTK wybrał nowe władze

XIV Zjazd Oddziału PTTK w Radzynie Podlaskim odbył się 3 września w I LO. W programie znalazło się m.in. sprawozdanie Prezesa Zarządu z mijającej kadencji, udzielenie absolutorium władzom Oddziału i wybór władz na kolejną kadencję.

Gośćmi spotkania byli Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski oraz Burmistrz Miasta Radzyna Jerzy Rębek.

Prezes Bogdan Fijałek dziękował obecnym wóldarzom Miasta i Powiatu za wsparcie, dzięki któremu Oddział PTTK nie ma problemów finansowych: – Staramy się nie bombardować samorządów prośbami o pomoc, organizowane przez nas imprezy odbywają się w skromnych warunkach, uczestnikom to wystarcza, a nam wystarcza pieniędzy - podkreślił.

Tadeusz Pietras zaznaczył, że jest członkiem PTTK od 44 lat. Wyraził satysfakcję, że w tym roku przypada 50-lecie Oddziału. – Cie-

szą się, że przetrwał wielki kryzys z przełomu lat 80 i 90, a teraz kryzys covidowy. Trudno wyobrazić sobie nasz Oddział bez sztandarowych imprez, jakimi są: Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy, Konkurs Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkolnej, Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Ojcowiznę” czy Rajd Pamięci Harcerzy Radzyńskich im. Kazimierza Odrzygóźdźia i Pieszy Rajd Kleebergowski. Ostatnia kadencja nie została stracona, wiele zostało zrobione – podsumował wiceprezes Zarządu radzyńskiego Oddziału PTTK.

Starosta Szczepan Niebrzegowski zauważył, że Powiat przyczynia się do rozwoju turystyki, dbając o drogi, w tej kadencji zostało zbudowanych i przebudowanych wiele kilometrów dróg i ścieżek rowerowych, co ułatwia bezpieczną turystykę. – Jestem zbudowany współpracą z PTTK, co roku uzgadniamy, jakie formy działalności będą kluczowe i rezerwujemy na nie pieni-

dze w budżecie – mówił Szczepan Niebrzegowski.

Burmistrz odpowiedział, że Powiat buduje drogi dojazdowe, Miasto rewitalizuje centrum z Pałacem Potockich i jego otoczenie, co zdecydowanie poprawi atrakcyjność turystyczną Radzyna. – Dziękuję za aktywność, która służy nie tylko poznaniu atrakcji naszego regionu, ale także jego promocji – dodał Jerzy Rębek.

Kazimierz Halczuk (w radzyńskim Oddziale od 45 lat) wyraził zadowolenie, że w PTTK jest dużo młodzieży, co gwarantuje trwanie i rozwój działalności turystyczno-krajoznawczej na naszym terenie.

Ustępujący Zarząd uzyskał absolutorium jednogłośnie. Wybrane władze na nową kadencję tworzą: Bogdan Fijałek (prezes), Robert Mazurek (wiceprezes), Andrzej Prokopiuk (sekretarz), Małgorzata Mazurek (skarbnik), Dorota Dokudowicz, Agnieszka Włoszek, Tadeusz Pietras, Sabina Sakowicz i Dariusz Walczyna. W skład oddziałowej

Komisji Rewizyjnej weszli: Tomasz Odrzygóźdź (prezes), Ryszard Matysiewicz (sekretarz) i Dorota Staroń (wiceprezes). W składzie Sądu Koleżeńskiego Oddziału znaleźli się: Jolanta Szmuniewska (prezes), Dorota Makaruk (wiceprezes), Adam Kurowski (sekretarz), Jakub Mazurek i Kazimierz Halczuk.

W planach na kolejną kadencję znalazły się takie działania jak m.in.: kontynuowanie organizowania imprez krajoznawczo-turystycznych, które znalazły uznanie wśród członków i sympatyków radzyńskiego Oddziału PTTK, zorganizowanie przynajmniej jednej

imprezy krajoznawczo-turystycznej o randze wojewódzkiej lub przyjęcie roli gospodarza takiej imprezy, kontynuowanie działań promocyjnych PTTK, szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej, udział uczniów członków SKKT-PTTK w Ogólnopolskim Młodzieżowym Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym oraz Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkolnej, zorganizowanie wystawy oraz jubileuszu 50-lecia powstania Oddziału PTTK w Radzynie Podlaskim.

Anna Wasak

Odszedł do Pana Franciszek Matuszewski

Uczył szacunku do tradycji i odważnie patrzył w przyszłość

Uroczystości pogrzebowe śp. Franciszka Matuszewskiego (96 lat) odbyły się 25 sierpnia w kościele Świętej Trójcy w Radzynie. Zmarły był jedną z radzyńskich ikon, człowiekiem-institucją.

Z zawodu rzemieślnik-rymarz, z powołania społecznik. Przez 27 lat pełnił funkcję Starszego Cechu Rzemiosł Różnych w Radzynie, od 2007 roku był prezesem Miejsko-Gminnego Koła Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej w Radzynie, od 2012 - Powiatowego Koła Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych RP.

W 2007 roku z rąk abp. Józefa Życińskiego otrzymał medal „Lumen Mundi”.

Mszę św. pogrzebową sprawowali: proboszcz parafii Świętej Trójcy, dziekan radzyński ks. kan. Krzysztof Pawelec, ks. Wojciech Matuszewski – bratanek Zmarłego, przez ponad 25 lat pracujący jako misjonarz w Rosji oraz ks. kan. Jerzy Janowski – pochodzący z Radzyna, z rodziny rzemieślniczej. Na uroczystości były obecne poczty sztandarowe Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców oraz I Liceum Ogólnokształcącego, które od 2015 roku sprawuje pieczę nad sztandarem Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Radzynie Podlaskim.

– Życie każdego z nas dane jest przez Boga jako zadanie. Dziś śp. Franciszek może powiedzieć „Wykonało się”, stanął przed Bogiem, aby złożyć sprawozdanie z realizacji swego powołania: ojca, rzemieślnika, działacza społecznego, kombatanta – mówił w homilii ks. Wojciech Matuszewski.

Po Mszy św. głos zabrał Zbigniew Marchwiak. - Dla mojego pokolenia to człowiek, który „był zawsze”. Śp. Franciszek Matuszewski był skarbnicą wiedzy o Radzynie, ziemi radzyńskiej i ludziach tu mieszkających, człowiekiem niezwykle pracowitym, sumiennym, do końca otwartym dla wszystkich, nikomu nie odmawiał pomocy. Uczył szacunku do tradycji, ale także odważnie patrzył w przyszłość – podkreślił Prezes Zarządu Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Radzynie.

Na zakończenie głos zabrał ks. kan. Krzysztof Pawelec, który podkreślił, że śp. Franciszek Matuszewski był zaangażowany w życie parafii - był członkiem chóru oraz Rady Parafialnej.

AW

W 2014 roku napisałam artykuł o Śp. Franciszku Matuszewskim - tekst poniżej.

Zawód rodzinny

Dla F. Matuszewskiego rymarstwo to zawód rodzinny - uprawiali go: dziadek, ojciec, teść i trzech braci. Ojciec pana Franciszka pracował jako czeladnik u rymarza dziedzica Szlubowskiego. Potem już jako samodzielny rzemieślnik obsługiwał okoliczne dwory: w Borkach, Branicy, Wrzosowie, Żabikowie.

- Marzyłem o innym fachu - stolarstwie - wyznaje pan Franciszek. - Jednak moja młodość przypadła na czasy wojny i okupacji. W wieku 14 lat musiałem podjąć pracę, żeby nie zostać wywiezionym na przymusowe roboty do Niemiec.

Nauczył się tradycyjnego, rodzinnego rzemiosła niemal naturalnie - obserwując ojca przy pracy, potem wykonując proste czynności rymarskie. W 1944 r. zdał egzamin czeladniczy, a od 1945 r. miał własny zakład.

Trudne pierwsze kroki

W pierwszych latach po wojnie rzemiosło przeżywało intensywny rozkwit. - Wiadomo, po zniszczeniach wojennych brakowało wszystkiego, pracy więc było wiele - wspomina F. Matuszewski. Wkrótce jednak nastąpiły lata stalinowskiego terroru, niszczenia prywatnej własności i indywidualnej inicjatywy przez nacjonalizację i kolektywizację. Zaczęła się nagonka także na zakłady rzemieślnicze, nawet te małe, jednoosobowe. Ich właścicieli zmuszano do wstępowania do spółdzielni. - Metoda była prosta: co miesiąc zwiększano podatki, aż osiągały sumy niebotyczne, których rzemieślnicy nie

byli w stanie płacić. Podwyżki trwały dotąd, dopóki rzemieślnik nie wstąpił do spółdzielni - wyjaśnia pan Franciszek. Z tego pogromu ocalało kilkanaście zakładów w Radzynie, w całym powiecie około 70. - A to takim cudem, że gdy w mieście istniał jeden przedstawiciel danego rzemiosła, wówczas nie było jak go zrzeszyć. - W Radzynie ostał się zegarmistrz, rymarz, tapicer, czapnik. Starano się wokół rzemiosła tworzyć negatywny klimat: do dziś słyszy się czasem pogardliwe słowo „prywaciarze” - w stosunku do właścicieli małych zakładów czy sklepów - dzieli się spostrzeżeniem.

Jak piąta kategoria

Dlaczego władza ludowa nie lubiła rzemiosła? Bo opierało się na prywatnej własności - nawet tej niewielkiej - wymagało inicjatywy i przedsiębiorczości. A własność daje wolność, tj. niezależność, luksus posiadania własnych poglądów i ich demonstrowania.

- W państwie komunistycznym jako rzemieślnicy byliśmy piątą kategorią ludzi. W czasie, gdy wszystkiego na rynku brakowało, prywatni musieli sami się starać o materiały, walczyć o przydziały, podczas gdy zrzeszonym zapewniało je państwo. Początkowo nie mieliśmy możliwości ubezpieczenia się. Za wizyty lekarskie, pobyt w szpitalu, za leki musieliśmy płacić - tłumaczy F. Matuszewski. Rzemieślnicy nie mieli też ubezpieczeń rentowych czy emerytalnych. Dopiero w 1965 r. otrzymali częściowe ubezpieczenie, po następnych kilkunastu latach świadczenia rzemieślników zrównano ze świadczeniami reszty społeczeństwa. Jednak najstarsi rzemieślnicy skutki tej polityki odczuwają do dziś, bo otrzymują minimalną emeryturę. Dlatego ci, którzy jeszcze są w stanie, pracują, bo liczy się każda złotówka. F. Matuszewski prowadzi swój zakład, płaci ubezpieczenie zdrowotne, prowadzi swoją księgowość.

Buty na kartki

Klimat wokół rzemiosła zmienił się około 1955 r. Po śmierci Stalina zelżał terror, jednocześnie okazało się, że system komunistyczny nie funkcjonuje jak należy, a rzemiosło jest potrzebne dla wypełnienia luk, jakie pozostawiał sektor państwowy i spółdzielczy. Znalazło się miejsce dla inicjatywy prywatnej, rzemieślnicy dostali ulgi. - Prawdziwy rozkwit cechy przeżywały, gdy zaczęła się reglamentacja - wspomina pan Franciszek. Kartki na żywność, benzynę, nawet - w pewnym momencie - buty były rozprowadzane przez zakłady pracy, w przypadku rzemieślników zajęły się tym cechy. Żeby więc otrzymywać kartki, rzemieślnik musiał zapisać się do cechu. Wówczas do radzyńskiego, obejmującego powiat Cechu Rzemiosł Różnych należało 700 rzemieślników, samych murarzy było 300.

Świat się zmienia

F. Matuszewski uprawia zawód rymarza od 72 lat. W tym czasie obserwował, jak zmienia się świat, ale też - niestety - jak gwałtownie zapotrzebowanie na jego pracę. W połowie XX w. rymarstwo było popularnym zawodem, zapotrzebowanie na te usługi było duże - przede wszystkim w rolnictwie, gdy przy pracach polowych i w transporcie pracowały konie. W tak małych miastach jak Radzyń trzeba było łączyć różne specjalizacje: rymarstwo uprzężowe, siodłowe, kaletnicze, sportowe... Gdy rolnictwo i transport zaczęły obsługiwać maszyny, zapotrzebowanie na uprzężę stało się minimalne. Z czasem zakres zapotrzebowania na usługi rymarskie się zawężał. Szczególnie odkąd rynek został zalany produktami z Chin - tanimi i jednorazowymi. - Dzisiaj nie opłaca się reperacja np. piłek, gdy nowa piłka kosztuje 10-15 zł, a sam koszt wymiany gumowego wkładu jest wyższy. Niektóre tak są zrobione, że reperacja jest w ogóle niemożliwa,

trzeba je po prostu wyrzucić - tłumaczy rymarz. Teraz wykonuje, jak sam to określa, usługi „pięciozłotowe”: wszycie suwaka do kurtki, przysycie napy, przymocowanie guzika do spodni.

Gdzie mogłem, walczyłem o rzemiosło

W ciągu swej aktywności zawodowej pan Franciszek pełnił 30 funkcji społecznych. Przez 27 lat - od 1963 do 2000 r. - był prezesem Cechu Rzemiosł Różnych w Radzynie Podlaskim. Pełnił też funkcję radnego. - Wszędzie, gdzie mogłem, walczyłem o rzemiosło, upominałem się o rzemieślników - podkreśla. Miało to różne formy: jednemu potrzebny był lokal, drugiemu większy przydział opału czy paliwa. Wspomina też, jak kiedyś w centrali w Białej Podlaskiej udało mu się wyszarpać np. pół kilograma kwasu cytrynowego i kakao dla lodziarzy.

Do dziś pełni funkcję prezesa Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej Koła Miejsko-Gminnego w Radzynie. - Znam problemy wszystkich kombatantów, ich stan zdrowia, objeżdżam ich domy rowerem - tłumaczy. - Jestem skrzywiony jak sierp, ale jeszcze prosto myślę - mówi z humorem. Mimo swych 91 lat, objeżdża teren rowerem, rozpoznaje, w jakiej sytuacji żyją zasłużeni dla wolności Ojczyzny. A jest to grono z każdym rokiem mniej liczne. Od 2013 roku na terenie powiatu radzyńskiego jest tylko jedno Koło Kombatantów.

Jego zasługi zostały docenione. W 2007 r. z rąk abp. Józefa Życińskiego otrzymał medal „Lumen Mundi”. Na dołączonym do niego dyplomie czytamy: „za czytelność świadectwa życia, do którego można odnieść słowa Apostoła Narodów: «między nami jesteście jako źródła światła na świecie».

Anna Wasak
2014

Pożegnanie Doktor Jadwigi Sikory

Spółeczność Radzyna pożegnała doktor Jadwigę Sikorę – zmarłą 25 sierpnia lekarzkę, właścicielkę przychodni NZOZ przy ul. Bohaterów.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 30 sierpnia z udziałem rodziny, pracowników służby zdrowia, przedstawicieli władz miasta z burmistrzem Jerzym Rębkim, mieszkańców, którzy bardzo licznie przybyli do kościoła Świętej Trójcy, by pożegnać Panią Doktor wiele lat z oddaniem pracującą dla pacjentów z Radzyna i okolicznych miejscowości.

Mszę św. sprawowali dziekan dekanatu radzyńskiego, proboszcz parafii Św. Trójcy ks. kan. Krzysztof Pawelec oraz pochodzący z Radzyna ks. Józef Wójcik.

- Dziękujemy Panu Bogu za życie, pracę i posługę Pani Doktor Jadwigi Sikory, za każde dobro,

które stawało się naszym udziałem przez Jej powołanie i pracę – mówił ks. Krzysztof Pawelec i odwołał się do słów Jezusa z Ewangelii „Kto we mnie wierzy, choćby umarł, żyć będzie” – Pani Doktor już nie zasiądzie w swym gabinecie, nie będzie można się udać do niej po poradę.

Człowiek odchodzi, ale trwa dobro, które uczynił w swym życiu, pozostaje pozostałe pamięć o wielkim sercu, życzliwości i trosce, pozostaje wielu wyleczonych, którym przyniosła ulgę w cierpieniu, uratowała zdrowie, życie. Jeżeli trwa dobro, to trwa jego twórca - żyje

człowiek - podkreślił kaznodzieja i zachęcił obecnych do modlitwy, aby Pan Bóg przyjął dobro, które uczyniła Zmarła i wynagrodził ją życiem wiecznym.

Po Mszy św. trumna z ciałem Zmarłej została złożona na cmentarzu komunalnym.

AW

Obserwacje astronomiczne na Grobli Paradnej

Radzyńskie Koło Astronomiczne na zakończenie wakacji zorganizowało na Grobli Paradnej obserwację astronomiczną. Jak wyjaśnia przewodniczący Radzyńskiego Koła Astronomicznego Wojciech Mańko, przybyli na spotkanie mogli podziwiać Saturna z jego majestatycznymi pier-

ścieniami, Jowisza oraz księżycy Jowisza: Ganymedes, Io, Kallisto oraz Europa. Oprócz obserwacji uczestnicy mogli wziąć udział w quizie o tematyce astronomicznej, w którym do wygrania były słodycze.

Red.

Miasto ze Strażą Pożarną napowietrza wodę w radzyńskim zalewie

Urząd Miasta we współpracy z radzyńską strażą pożarną rozpoczął czynności związane z napowietrzaniem wody i uzupełnieniem jej stanu w radzyńskim zalewie – cegielni. Jak wyjaśnia prezes koła wędkarzy Leszek Rączka, to była konieczność ponieważ woda osiągnęła 28 stopni Celsjusza i była wielka obawa, że ryby nie będą miały w wodzie tlenu.

Podsumowanie Wakacji w Bibliotece 2022

Intensywny czas wakacyjnych działań w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radzynie Podlaskim zakończony.

Filia nr 1

Tegoroczne wakacje Filia nr 1 zaplanowała pod hasłem „Kreatywne czwartki”, na które składały się m. in. warsztaty: tworzenia lalek teatralnych, robienia balonowych zwierzątek, zabawa w małego jubilera oraz różnego rodzaju zajęcia, gry planszowe, układanie puzzli, malowanie farbami itp. Dużym powodzeniem cieszył się konkurs dla czytelników pt.: „Wakacje z książką” (zorganizowany w czterech kategoriach wiekowych: 4 – 6 lat, 7 – 10 lat, 11 – 15 lat oraz 16 – 19 lat). Uczestnicy konkursu przeczytali łącznie 1200 książek w ciągu dwóch miesięcy, a uroczyste wręczenie dyplomów i nagród odbyło się podczas podsumowania wakacji w bibliotece.

Filia nr 2

W czasie wakacji młodzi czytelnicy Filii nr 2 uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach z serią książek pt.: „Przygody Fenka”. Podczas spotkań z cyklu „Jesteśmy Eko” dzieci poznawały zasady segregacji śmieci, jak oszczędzać wodę, jak zdrowo jeść oraz jak mądrze robić zakupy. Dużym zainteresowaniem cieszyły się gry typu „retro” – planszówki oraz puzzle. Na zakończenie wakacji czytelnicy przygotowali przedsta-

wienie pt.: „Dokąd pojechać na wymarzone wakacje”. Odbywały się również spotkania klubów działających przy bibliotece, ale w letniej odsłonie (Wakacyjny Klub Biblioteka Malucha, wakacyjne spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki).

Wszystkim uczestnikom ser-

decznie dziękujemy za aktywny udział w zajęciach, wspaniałą zabawę, mile spędzony czas i życzymy dużo sukcesów w nowym roku szkolnym.

Maria Ryndak
Miejska Biblioteka Publiczna

Radzyń wyróżniony jako „Gmina Przyjazna Seniorom”, Stanisław Wachnik laureatem konkursu „Aktywny Senior”

Miasto Radzyń Podlaski otrzymało wyróżnienie w konkursie „Gmina Przyjazna Seniorom”, a opiekun Miejskiego Klubu Seniora Stanisław Wachnik został laureatem konkursu „Aktywny Senior”. Wręczenie dyplomów odbyło się podczas Wojewódzkiego Dnia Rodziny zorganizowanego 7 września na terenie Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie. Organizatorzy konkursów to Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.

Do konkursu „Gmina Przyjazna Seniorom” wpłynęło 39 zgłoszeń. Radzyń znalazł się w gronie 10 samorządów, które otrzymały wyróżnienia (Radzyń, Bełżyce, Tarnogród, Kodeń, Kraśnik, Puławy, Lublin, Wojcieszków, Strzyżewice, Biała Podlaska). Dyplom w imieniu Burmistrza Jerzego Rębka odebrał Sekretarz Miasta Robert Targoński. Laureatami konkursu zostały samorządy Chełma, Łukowa, Nałęczowa oraz gmin Tyszowce i Leśniowice.

Stanisław Wachnik znalazł się w gronie 5 laureatów konkursu „Aktywny Senior”, których jury konkursu wybrało spośród 30 kandydatów. Podczas prezentacji podkreślono, że Stanisław Wachnik prowadzi Miejski Klub Seniora, szczególnie serce i aktywność wykazał podczas pandemii koronawirusa, z wielkim zaangażowaniem pomagając samotnym i niepełnosprawnym seniorom w robieniu zakupów, kontaktowaniu ich z lekarzami czy pomagając załatwić sprawy urzędowe.

W trakcie spotkania wyróżniono również rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka.

Podczas tegorocznego Wojewódzkiego Dnia Rodziny w szczególności akcentowano problematykę seniorską oraz rodzin zastępczych.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 500 osób z całego województwa, w tym m.in. 8-osobowa reprezentacja Radzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Uroczystość rozpoczęła się od Mszy św. w zabytkowym kościele na terenie skansenu, którą sprawował ks. prałat Tadeusz Pajurek - proboszcz i kustosz Sanktuarium Świętej Rodziny w Lublinie. W homilii wskazał Świętą Rodzinę jako wzór dla współczesnych rodzin. Kaznodzieja zaapelował o modlitwę o dobre, święte, silne Bogiem rodziny, które stałyby się zaczynem zmian w dobie kryzysu rodziny. Dziękował rządowi, samorządom, instytucjom wspierającym rodziny w trudnym czasie.

Jak podkreślił Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski w województwie lubelskim co 5 mieszkaniec ma ponad 60 lat. - Władze województwa szukają form aktywności dla seniorów. Zadaniem państwa i samorządów jest pomagać seniorom, aby jesień życia mogli przeżyć godnie. Chcemy pokazywać, że seniorzy mogą być aktywni, mogą przekazywać młodszym swą mądrość życiową. - Marszałek Jarosław Stawiarski podkreślił również, że ok. 7 200 dzieci w Polsce żyje poza biologicznymi rodzinami, z tego ok. 5 600 w rodzinach zastępczych i pieczy zastępczej, która daje namiastkę rodziny, jest „bardzo ważnym ogniwem w dawaniu miłości, bezpieczeństwa, pewności jutra i wzorów postępowania”.

- Przez dzisiejsze święto i wyróżnienia dla rodzin zastępczych pragniemy docenić tych, co wzięli dzieci pod opiekę – powiedziała Dyrektorka Regionalnego Ośrodka

Pomocy Społecznej Małgorzata Romanowska. Dodała, że w województwie lubelskim ok. 3 800 dzieci żyje poza rodzinami biologicznymi, funkcjonuje tu ok. 80 rodzin zastępczych.

Na terenie powiatu radzyńskiego znajduje się jedna rodzina zastępcza zawodowa i około 50 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Na stronie Powiatu można znaleźć informacje i ogłoszenie dotyczące naboru kandydatów na rodziny zastępcze.

Anna Wasak

Radzyński ślub księcia Adama Jerzego Czartoryskiego - niekoronowanego króla Polski

W radzyńskim kościele pw. Świętej Trójcy 205 lat temu - 29 września 1817 roku wziął ślub ówczesny „niekoronowany król Polski” - książę Adam Jerzy Czartoryski, późniejszy przywódca polityczny Wielkiej Emigracji.

Panna młodą była córka ówczesnej właścicielki pałacu Anny Sapieżyny - Anna Zofia Sapieżanka (18 lat). Książę Adam Jerzy Czartoryski (47 lat) miał już za sobą lata działalności politycznej, pełnił m.in. funkcję ministra spraw zagranicznych Imperium Rosyjskiego (1804-6). Dzięki niemu i jego przyjaźni z Anną Sapieżyną w roku 1805 - w drodze do Puław w pałacu radzyńskim zatrzymał się car Aleksander I. Tu spotkał się z grupą polskich magnatów, mających nadzieję na odbudowę państwa polskiego przez cara rosyjskiego. Był to tzw. „plan puławski”, którego autorem był książę Adam Jerzy Czartoryski. Wysunął on projekt utworzenia z ziem zaboru pruskiego i rosyjskiego Królestwa Polskiego, ściśle związanego z Rosją. Na skutek postawy Prus plan nie został zrealizowany. Car traktował projekt ogłoszenia się królem Polski jedynie jako formę nacisku na Prusy. Zawiedziony książę Adam utracił wiarę w szczerą Aleksandra.

Anna Zofia Sapieżanka

chał do Francji, w Paryżu założył polityczny obóz konserwatywno-liberalny Hotel Lambert. Prowadził szeroką działalność, której celem było przywrócenie niepodległości Polsce.

Matka namawiała Annę Zofię, by pozostała w Warszawie i pilnowała spraw majątkowych, ale ta nie zgodziła się i podążyła za mężem do Francji. Za zaangażowanie rodziny w Powstanie Listopadowe car Mikołaj I obłożył majątki Czartoryskich konfiskatami. Anna Sapieżyna pozostała w kraju, by je ratować przed przejęciem przez władze carskie. W ramach podjętych zabiegów majątkowych między innymi w 1834 roku sprzedała Radzyń rodzinie Szlubowskich.

Pieniądze przeznaczone zostały na utrzymanie Czartoryskich w Paryżu. Od lat 40. Anna Sapieżyna zamieszkała z nimi stolicy Francji, pomnażała ich majątek np. przez grę na giełdzie. Nazywana była ministrem finansów Hotelu Lambert. Jednak często odmawiała pomocy finansowej zięciowi na cele polityczne, gdy uważała je za nierealistyczne - ale wspierała akcje charytatywne

ne córki. Była współzałożycielką Instytutu Panien Polskich w Hotelu Lambert (1844) i przytułku - Domu św. Kazimierza (1846), w którym ostatnie lata życia spędził i zmarł Cyprian Kamil Norwid. Gdy Anna Sapieżyna zmarła w 1859 r. w Paryżu w wieku 87 lat, wartość spadku po niej wyniosła ponad 3 mln franków. Zięć - dwa lata od niej starszy - przeżył ją o dwa lata, zmarł w 1861 roku w wieku 91 lat. Anna Zofia z Sapieżów Czartoryska (1799-1864) przeżyła męża o 3 lata.

Czartoryscy mieli dwóch synów - Władysława i Witolda oraz córkę Izabelę Elżbietę.

Władysław Czartoryski założył Muzeum Czartoryskich w Krakowie. Jego synem był bł. August książę Czartoryski, salezjanin, wychowanek św. Józefa Kalinowskiego i św. Jana Bosko. Dekret o heroicznosci cnót Augusta Czartoryskiego podpisał 1 grudnia 1978 r. św. Jan Paweł II - był to pierwszy dokument podpisany przez św. Jana Pawła II w Kongregacji ds. Świętych po jego wyborze na Stolicę Piotrową. Beatyfikacji Augusta Czartoryskiego dokonał św. Jan Paweł II w dniu 25 kwietnia 2004 r.

Ciekawe cytaty z wypowiedzi Księcia Adama Jerzego Czartoryskiego:

„W ciągu całego mego życia widziałem w naszym kraju tylko dwie partie. Partię polską i antypolską, ludzi godnych i ludzi bez sumienia, tych, którzy pragnęli ojczyzny wolnej i niepodległej, i tych, którzy woleli upadające obce panowanie.”

„Cuda wolności! ona z niczego coś tworzy.”

„Wolność! ty najpierwsza z własności człowieka, Bez której inne nikną i szczęście ucieka...”

Źródło: Wikicytaty - https://pl.wikiquote.org/wiki/Adam_Jerzy_Czartoryski

Anna Wasak

Książę Adam Jerzy Czartoryski

Książę Adam Jerzy Czartoryski z synami

KS „Młodzieżówka” włączył się w modernizację Stadionu Miejskiego

Radzyński Klub Sportowy „Młodzieżówka” aktywnie włączył się w prace związane z modernizacją bocznego boiska Stadionu Miejskiego.

- Dzięki dużej pomocy samorządu miejskiego na czele z Burmistrzem Miasta Jerzym Rębkim oraz Przewodniczącym Rady Miasta Adamem Adamskim udało nam się rozpocząć pierwszy etap montażu miejsc siedzących dla zawodników rezerwowych, trenerów oraz służb medycznych – mówi Mateusz Zajac Prezes Zarządu KS „Młodzieżówka”.

Kierując również słowa wdzięczności w stronę Zarządu firmy Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. - Pomoc, jakiej udzielono naszej społeczności jest nieoceniona – dodaje i ocenia, że „jest to duży krok w stronę poprawy warunków rozgrywania spotkań, nie tylko Klubu Sportowego „Młodzieżówka”, ale również innych drużyn”. Mateusz Zajac zapowiada, że niebawem rozpocznie się drugi etap montażu miejsc siedzących dla kibiców, którzy wspierają naszą lokalną piłkę i sympatyków przyjezdnych. - Wspólna pasja powinna tylko łączyć, nigdy nie dzielić – podsumowuje Prezes.

„Młodzieżówka” - lokalny klub o wielkim sercu do piłki nożnej

W 2015 roku pasja i pomysł kilku osób z radzyńskiego osiedla

zwanego potocznie „Młodzieżówka” doprowadziły do powstania klubu, który występuje na co dzień w Klasie Okręgowej LZPN. Początki były trudne, ale dzięki ciężkiej pracy i zaangażowaniu wielu osób z ogromnym zamięłowaniem do piłki nożnej, klub trwa i wciąż się rozwija. Swoją przygodę piłkarską KS „Młodzieżówka” zaczęła w „B” klasie, czyli najniższej klasie rozgrywkowej. Sytuacja ta trwała dość długo, bo dopiero w sezonie 2017/2018 Klub postawił pierwsze kroki w wyższej - „A” klasie rozgrywkowej. W sezonie 2020/2021 piłkarze „Młodzieżówki” wygrali „A” klasę, dzięki czemu rozpoczęli nową przygodę piłkarską, która trwa do dziś.

Przez drużynę przewinęło się wielu znakomitych zawodników, którzy do tej pory reprezentują barwy „Młodzieżówki”. Klub to nie tylko seniorzy, ale również grupy młodzieżowe, które powstały w se-

zonie 2021/2022 („Skrzat”, „Żak Młodszy” oraz „Żak Starszy”). Juniorzy rozwijają swoją pasję oraz godnie reprezentują „Młodzieżówkę” na turniejach i meczach ligowych.

Piłka nożna to nie jest gra przypadku - na wszystko potrzeba czasu, umiejętności i wyrzeczeń. To wszystko nie miałyby racji bytu bez zaangażowania Zarządu, który w pewnych momentach stawał na głowie, aby klub mógł funkcjonować i być w tym miejscu, w którym jest dziś. „Mózgiem” tej drużyny oraz osobą odpowiadającą za logistykę jest Mateusz Zajac, który poświęca większość swojego wolnego czasu na dopinanie spraw związanych z funkcjonowaniem klubu. Dzięki dobrej współpracy z władzami Miasta Radzyń Podlaski „Młodzieżówka” może liczyć na wsparcie samorządu miejskiego.

Red.

IO LAT
mosir
RADZYŃ PODLASKI

Spytów kajakowy Wieprzem, zorganizowany przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Radzynie, odbył się 27 sierpnia. Blisko 40 osób pokonało dystans 14 km na trasie Bożniewice-Jeziorzany.

Fot. Marek Topyta

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Radzynie oraz Radzyńska Grupa Rowerowa, zorganizowały rajd rowerowy do Kocka związany z ostatnią bitwą kampanii wrześniowej 1939 roku. Wydarzenie odbyło się 4 września.

Red.

Młodzi wędkarze walczyli o Puchar Burmistrza

Zarząd Koła PZW Amur w Radzynie Podlaskim 26 sierpnia zorganizował na zalewie - cegielni zawody sptawikowe dla młodzieży do lat 16, będące pożegnaniem wakacyjnego wędkowania.

11 osób przystąpiło do rywalizacji, walczone o Puchary Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski.

Po blisko 3 godzinach zmagają, w klasyfikacji do lat 12 zwyciężył Aleksander Furman wynikiem 2 320 gram, drugie miejsce zajął Mikołaj Korolczuk- 1 450 gram.

Klasyfikacja kategorii 13 - 16 lat przedstawia się następująco:

1. Kacper Niewęglowski - 1520 gram

2. Aleksandra Łucko - 1180 gram
3. Mateusz Kułak - 960 gram
4. Kacper Tchórzewski - 580 gram
5. Jakub Paginowski - 280 gram
6. Adam Walczyna - 190 gram
7. Mikołaj Korolczuk - 100 gram
8. Bartosz Grochoła - 70 gram
9. Sylwester Kunach - 40 gram.

Obecny na wręczeniu pucharów i nagród zastępca burmistrza Sławomir Lipski dziękował uczestnikom za udział, zaś rodzicom za możliwość rozwijania pasji.

Zarząd Koła składa podziękowania Burmistrzowi Miasta za ufundowane puchary oraz opiekunom młodzieży za poświęcony czas w trakcie zawodów.

Karol Niewęglowski

OBWIESZCZENIE

BURMISTRZA MIASTA RADZYŃ PODLASKI Z 6 WRZEŚNIA 2022 R.

W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA RADZYŃ PODLASKI NA LATA 2022- 2030

Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski działając na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485) zawiadamia, że w dniu 24 sierpnia 2022 r. Rada Miasta Radzyń Podlaski podjęła Uchwałę Nr XLV/279/2022 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 24 sierpnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radzyń Podlaski na lata 2022-2030

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radzyń Podlaski na lata 2022-2030 (dalej GPR) będzie obejmował obszar rewitalizacji wyznaczony Uchwałą Nr XLIII/263/2022 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 26 maja 2022 r. w spra-

wie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Radzyń Podlaski (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2022 poz. 3218).

GPR to dokument strategiczny, będący odpowiedzią na zdiagnozowane w mieście niekorzystne zjawiska w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, opracowywany przy współudziale lokalnej społeczności, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz innych interesariuszy procesu rewitalizacji. Dokument sporządzany jest w ramach wieloetapowej procedury prowadzonej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. 2021 poz. 485). Podstawowym celem opraco-

wania GPR jest podjęcie kompleksowych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych (wzajemnie powiązanych, obejmujących aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno – funkcjonalne, techniczne i środowiskowe), służących wyprowadzeniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Określone w dokumencie cele rewitalizacji będą stanowiły drogowskaz dla podejmowanych działań przez samorząd, co w perspektywie wieloletniej powinno przyczynić się do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, a także stworzenia warunków do jego zrównoważonego rozwoju. Należy podkreślić, że GPR stanowić będzie narzędzie planowania, koordynowania oraz wdrażania inicjatyw, na realizację których Mia-

sto Radzyń Podlaski, Mieszkańcy i inne podmioty zaangażowane w rewitalizację będą mogły ubiegać się o różnego rodzaju zewnętrzne źródła wsparcia finansowego (krajowe czy unijne).

Pełna treść uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radzyń Podlaski na lata 2022-2030 dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Radzyń Podlaski (<https://umradzynpodlaski.bip.lubelskie.pl/?id=6>), zakładka: Uchwały Rady Miasta.

Szczegóły związane z opracowaniem GPR znajdują się na stronie internetowej Urzędu Miasta (<https://umradzynpodlaski.bip.lubelskie.pl/?id=6>).

Wyplata dodatku węglowego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaski informuje, że zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym będzie przyjmował wnioski o wypłatę tego dodatku.

Zgodnie z Art. 2 pkt. 1 „dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi.”

Wnioski będą przyjmowane w siedzibie MOPS ul. Warszawska 32 II piętro pok. nr 2, lub drogą elektroniczną przez platformę ePU-AP. Wnioski muszą być wypełnione bardzo starannie i czytelnie. Wnioski z błędami nie będą rozpatrzone w ustawowym terminie.

Warunkiem przyjęcia wniosku do realizacji wypłaty (dodatku węglowego jest wpisanie gospodarstwa domowego do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438).

Wyplata środków nastąpi w terminie do 30 dni od daty złożenia wniosku na wskazany rachunek bankowy. Osoby nie posiadające rachunku bankowego będą mogły odebrać świadczenie w Banku Spółdzielczym w Radzynie Podlaskim.

Wnioski będą przyjmowane do dnia 30 listopada 2022 r. Po tym terminie nie będą już rozpatrywane.

Wysokość świadczenia to 3000 zł – wypłata jednorazowa.

Red.

„Fotografie z dawnej pracy” – kolejna odsłona sentymentalnego konkursu dla osób 50+

Od 21 lipca trwa internetowy konkurs dla osób 50+ z województwa podkarpackiego i lubelskiego.

Organizatorzy do udziału zapraszają wszystkich mieszkańców, którzy chcieliby się pochwalić jaki zawód wykonywali na przełomie XX/XXI w. Zdjęcia mają posłużyć do stworzenia unikalnej galerii, która ma pokazać, jak zmieniły się poszczególne zawody na przestrzeni lat.

Zgłoszenia można dokonać za pośrednictwem specjalnego formularza <https://www.aplikuj.pl/konkurs-fotografie-zgloszenie>. Nadsyłanie zdjęć trwa do 16 października 2022 r. Organizatorzy przygotowali fantastyczne nagrody takie jak: telefony komórko-

we, czy kursy komputerowe (strefakursow.pl) oraz wiele innych gadżetów i książek. Aplikuj.pl zaprasza do zabawy!

O szczegółach konkursu można poczytać w regulaminie: <https://www.aplikuj.pl/konkurs-fotografie>.

Komunikat Lubelskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii

W okresie od 12 do 14 września 2022 r. na terenie województwa lubelskiego planowane jest przeprowadzenie ochronnego szczepienia lisów wolno żyjących przeciwko wściekliźnie.

Szczepionka będzie zrzucona z samolotów na kompleksy leśne, pola, łąki z pominięciem terenów zabudowanych. Dawkę szczepionki stanowi blister z płynem, zatopiony w przynęcie o intensywnym zapachu, wielkości około 3 cm.

Nie wolno dotykać szczepionki!

Jeśli szczepionka dostanie się do ust, oczu, nosa, lub skaleczenia skóry należy niezwłocznie skontaktować się z lekarzem. Ręce lub inne nie zakryte części ciała, które miały kontakt ze szczepionką, należy natychmiast dokładnie umyć wodą z mydłem. Każdy kontakt zwierząt domowych ze szczepionką należy zgłosić lekarzowi weterynarii.

Przez dwa tygodnie po wyłożeniu szczepionki nie należy puszczать wolno psów

i kotów, aby nie dostały się do miejsc, gdzie wyłożono szczepionkę. Termin akcji może ulec zmianie z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych lub w związku z pandemią COVID-19, informacje będą na bieżąco aktualizowane na stronie Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Lublinie, www.wiw.lublin.pl.

Lubelski Wojewódzki
Lekarz Weterynarii
Paweł Piotrowski

Nadleśnictwo Radzyń sprzedaje drewno na cele opałowe

W związku ze wzrostem cen energii oraz materiałów opałowych, Nadleśnictwo Radzyń Podlaski informuje, iż społeczność lokalna może zakupić drewno na cele opałowe pozyskane kosztem i staraniem nabywcy. Szczegółowych informacji udzielają właściwi terytorialnie leśniczowie. Adresy leśnictw i numery telefonów znajdują się na stronie internetowej nadleśnictwa (<https://radzynpodlaski.lublin.lasy.gov.pl/lesnictwa>).

Nowe warunki Programu „Czyste Powietrze” - nawet do 79 000 zł dotacji

Od 15 lipca 2022 r. NFOŚiGW wprowadził tzw. „Czyste Powietrze +”. Po zmianach w programie Beneficjenci mogą uzyskać dofinansowanie nawet do 79 000 zł i otrzymać zaliczkę (prefinansowanie) przed rozpoczęciem prac.

1. Prefinansowanie to wypłata części lub całości dotacji przyznawanej Beneficjentowi przez wfośiGW na rachunek bankowy wykonawcy, na warunkach zgodnych z Programem.

2. Prefinansowanie obejmuje wypłatę:

*zaliczki – maksymalnie do wysokości 50 % przyznanej dotacji przypadającej na dany zakres przedsięwzięcia zawarty w danej umowie beneficjenta z wykonawcą, przy czym suma wszystkich wypłaconych zaliczek nie może przekroczyć 50 % maksymalnej kwoty dotacji na realizację przedsięwzięcia wynikającej z wniosku o dofinansowanie,

*pozostałej części dofinansowania przypadającego na dany zakres przedsięwzięcia zawarty w danej umowie/ umowach beneficjenta z wykonawcą, po zrealizowaniu zakresu tej umowy i złożeniu przez Beneficjenta wniosku.

3. Okres realizacji przedsięwzięcia dla dotacji z prefinansowaniem to 18 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

4. Ocena wniosków z prefinansowaniem będzie się odbywała w terminie do 14 dni kalendarzowych (ewentualne uzupełnienie wniosku o dotację z prefinansowaniem – 10 dni roboczych).

*Warunkiem przyznania dofinansowania i wypłaty zaliczki jest przedłożenie wraz z wnioskiem o dofinansowanie:

*zaświadczenia wydawanego zgodnie z pkt 8 ppkt 1.2 Części 2) i Części 3) Programu (dot. potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu beneficjenta na jednego członka jego gospodarstwa domowego lub potwierdzenia ustalonego prawa do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego,

*zawartej/zawartych z wykonawcą/ wykonawcami umowy/umów na realizację danego zakresu przedsięwzięcia (maksymalnie 3 umowy zawarte pomiędzy wnioskodawcą a wykonawcą zgodnie z warunkami wynikającymi z Programu, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane przewidziane w przedsięwzięciu realizowanym w ramach Programu).

5. Beneficjent zobowiązany jest przedstawić potwierdzenie opłacenia wkładu własnego na realizację przedsięwzięcia – różnicy pomiędzy faktycznie poniesionym kosztem kwalifikowanym przedsięwzięcia a kwotą dotacji udzieloną beneficjentowi na podstawie umowy o dofinansowanie, wyliczonego zgodnie z Programem, przypadającego na

umowę z wykonawcą.

6. Kwota dotacji w formie zaliczki zostanie wypłacona bezpośrednio na rachunek wykonawcy w terminie do 14 dni od daty zawarcia umowy o dofinansowanie, lecz nie wcześniej niż 14 dni przed datą rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy beneficjenta z wykonawcą.

7. Wyboru wykonawcy (ów) realizujących przedsięwzięcie dokonuje beneficjent na własne ryzyko.

8. Termin realizacji przedmiotu umowy zawartej przez beneficjenta z wykonawcą powinien dawać realną możliwość realizacji przedsięwzięcia w terminie zgodnym z Programem.

9. Uwaga! Wykonawca, z którym beneficjent podpisuje umowę musi działać na rynku usług budowlanych, remontowych lub montażowych co najmniej 1 rok albo posiadać doświadczenie w realizacji co najmniej pięciu inwestycji dla beneficjentów w programie priorytetowym „Czyste Powietrze”.

Przypominamy, że Biuro Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze” w Urzędzie Miasta Radzyń Podlaski (III piętro, pokój nr 303) otwarte jest w każdą środę w godz. 8:00 - 15:00. Zapraszamy!

Rusza nabór wniosków do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

Lokalna Grupa Działania „Zapiecek” informuje o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich

na lata 2014-2020 w terminie od 14.09.2022 r. do 28.09.2022 r. na operacje w zakresie Podejmowanie działalności gospodarczej oraz Rozwijanie działalności gospodarczej. Szczegóły na stronie www.lgdzapiecek.pl w zakładce Nabory / Ogłoszenia.

KONSULTACJE SPOŁECZNE
STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO
KIEROWANEJ PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ
DLA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA „ZAPIECEK”

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „ZAPIECEK”

serdecznie zaprasza

organizacje pozarządowe, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, lokalnych liderów, przedsiębiorców oraz wszystkich mieszkańców zainteresowanych przyszłością i rozwojem naszego obszaru do udziału w otwartych spotkaniach konsultacyjnych dotyczących opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023 - 2027.

Spotkanie jest elementem opracowania Lokalnej strategii Rozwoju na lata 2023 - 2027. Opinie i uwagi uzyskane od Państwa podczas spotkań konsultacyjnych posłużą nam do przygotowania nowej strategii dla obszaru działania LGD.

DATA: 15 WRZEŚNIA 2022 R.
GODZINA: 12.30
MIEJSCE: URZĄD MIASTA RADZYŃ PODLASKI

www.lgdzapiecek.pl
tel. 83 352 16 00
uro@lgdzapiecek.pl

PROGRAM SPOTKANIA:

1. Przedstawienie celu spotkania - część informacyjna.
2. Przedstawienie wniosków z ewaluacji LSR na lata 2014-2020 oraz wyników z analizy deskresearch obszaru objętego LSR
3. Przeprowadzenie ankiety w zakresie potrzeb rozwojowych i potencjału obszaru.
4. Przeprowadzenie analizy SWOT w obszarach tematycznych, z uwzględnieniem kluczowych komponentów: innowacyjności, cyfryzacji, środowiska i klimatu, zmian demograficznych oraz partnerstwa w realizacji LSR.
5. Podsumowanie spotkania

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Spółfinansowane przez Europejski Fundusz Regionalny w ramach działania 19 „Wspieranie rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” dla podobszaru 19.1 Wsparcie programowania i wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Inicjatywa Zintegrowana Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Komunikat Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego

Poniżej prezentujemy komunikat Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w sprawie zjawiska zmian/aktualizacji źródeł ciepła w deklaracjach składanych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Szanowni Państwo, Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków jako baza źródeł ciepła i spalania paliw działa od 1 lipca 2021 r. W deklaracjach składanych do CEEB znajdują się informacje o liczbie i rodzaju eksploatowanych źródeł ciepła lub źródeł spalania paliw

oraz o ich przeznaczeniu i stosowanych w nich paliwach. Właściciele i zarządcy budynków/lokali mieszkalnych i niemieszkalnych powinni złożyć taką deklarację do 30 czerwca 2022 roku. Zdecydowana większość obywateli wywiązała się z tego obowiązku w terminie.

Jakakolwiek zmiana rodzaju źródła ciepła oraz wykorzystywanego paliwa – nie z uwagi na popełnioną pomyłkę – lecz ze względu na potrzebę wykazania w CEEB kotła/pieca węglowego dla innych celów, jak np. uzyskanie dodatku osłonowego lub dodatku węglowego, może skutkować odpowiedzialnością

karą za składanie fałszywego oświadczenia. Prawidłowość deklaracji mogą sprawdzić osoby upoważnione przez gminy, wymienione w uchwale antysmogowej oraz programach ochrony powietrza.

Co więcej na właścicielach i zarządcach obiektów budowlanych spoczywa również ustawowy obowiązek zapewnienia co najmniej jednej w roku kontroli stanu technicznego użytkowanego obiektu budowlanego. Dotyczy to także stanu technicznego przewodów kominowych: dymowych, spalinowych i wentylacyjnych oraz instalacji ga-

zowych. Zgodnie z przepisami kontrole stanu technicznego przewodów kominowych przeprowadzają – osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim lub osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

To oznacza, że każdy kto posiada i zgłosił piec podlega obowiązkowej kontroli zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - Dz. U. poz. 719 z późn.

zm. Kontrola ta obejmuje również weryfikację zadeklarowanego źródła ciepła.

Obowiązek złożenia deklaracji do CEEB wynika z ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) to jeden z elementów tzw. Zintegrowanego Systemu Ograniczenia Niskiej Emisji (ZONE), który powstaje w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego. Jej celem jest poprawa jakości powietrza, walka ze smogiem i pomoc w wymianie tzw.: „kopcuchów”.

Poprawa efektywności energetycznej budynków

Co to jest efektywność energetyczna budynku? Jakie są korzyści? Wymogi? Wszystkie odpowiedzi znajdziesz w tym artykule.

Przez efektywność energetyczną budynku należy rozumieć stopień przygotowania budynku do zapewnienia komfortu jego użytkownika zgodnie z przeznaczeniem przy jednoczesnym **możliwie najniższym zużyciu energii** przez ten budynek. Ocena efektywności energetycznej jest to ocena zbioru właściwości budynku mających wpływ na zużycie przez ten budynek energii niezbędnej do jego użytkowania, obejmująca m.in. ocenę izolacyjności cieplnej przegród budynku oraz sprawności zastosowanych w nim instalacji i urządzeń. Oceny energetycznej budynku dokonuje się w postaci świadectwa charakterystyki energetycznej. Charakterystyka energetyczna jest to zbiór danych i wskaźników energetycznych budynku lub części budynku, określających całkowite zapotrzebowanie na energię niezbędną do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem.

Wymagania techniczno-budowlane dotyczące charakterystyki energetycznej budynków

Wymagania minimalne w zakresie efektywności energetycznej budynków, które są projektowane, budowane albo przebudowywane określone zostały w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - tzw. rozporządzenie WT - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001225>.

Wymagania minimalne zostały sformułowane poprzez określenie dopuszczalnych parametrów związanych z zapotrzebowaniem na energię oraz izolacyjnością cieplną przegród, w następujący sposób:

- obliczeniowa wartość wskaźnika określającego roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną (EP) do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej, a w przypadku budynku użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnego, gospodarczego i magazynowego - również do oświetlenia wbu-

wanego, powinna być mniejsza od wartości granicznej określonej w rozporządzeniu WT,

- przegrody oraz wyposażenie techniczne budynku powinny odpowiadać przynajmniej wymaganiom izolacyjności cieplnej określonym w rozporządzeniu WT.

Wymagania minimalne uznaje się za spełnione dla budynku podlegającego przebudowie, jeżeli przegrody oraz wyposażenie techniczne budynku podlegające przebudowie odpowiadają przynajmniej wymaganiom izolacyjności cieplnej.

Wymagania dotyczące energooszczędności zostały określone w 2014 roku z perspektywą sukcesywnego ich zaostrzania do roku 2020. Takie rozwiązanie pozwoliło na płynne doświadczenie do docelowego standardu energooszczędności budynków, zgodnie z którym od 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii (ang. nZEB).

Przykładowo maksymalny dopuszczalny wskaźnik EP dla budynku jednorodzinnego obecnie wynosi 70 kWh/(m²·rok), a w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 grudnia 2020 wynosił 95 kWh/(m²·rok). Współczynnik przenikania ciepła ściany zewnętrznej obecnie wynosi 0,20 W/(m²·K), a w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 grudnia 2020 wynosił 0,23 W/(m²·K).

Jak zmniejszyć koszty ogrzewania i chłodzenia budynku?

Planujesz remont domu? A może chcesz rozpocząć budowę nowych własnych czterech ścian?

W obliczu gwałtownie rosnących cen energii, właściwa efektywność energetyczna Twojego budynku, to kluczowe rozwiązanie. I to ona powinna być punktem wyjścia przy realizacji inwestycji. Nie tylko zabezpieczy Cię przed wzrostem cen węgla, gazu i oleju opałowego, ale w perspektywie czasu, pozwoli na generowanie dużych oszczędności, z których będziesz mógł sfinansować swoje plany i marzenia.

Ogrzewanie i chłodzenie pomieszczeń odpowiada w największym stopniu za całkowite zużycie energii w budynkach. Dlatego też działania zmierzające do ograniczenia strat energii i zwiększenia jej zysków będą miały największy wpływ na poprawę charakterystyki energetycznej budynków, a w konsekwencji na Twoje oszczędności finansowe.

Budynki istniejące

Mieszkasz w starym budynku? Koszty jego ogrzewania są coraz bardziej dotkliwe? Odczuwasz potrzebę poprawy komfortu cieplnego Twojego budynku? Zdecydowanie nie jesteś sam w swych rozterkach. Powyższe czynniki sprawiają, że Polacy decydują się na termomodernizację swych domów.

Czy Ty też podjąłeś już tę decyzję? Pamiętaj jednak, że właściwa kolejność prac ma znaczenie. Tak jak nie zaczynamy budowy domu od dachu, tak i termomodernizację powinniśmy przeprowadzać we właściwej kolejności. Zaburzenie tego porządku uniemożliwi Ci osiągnięcie planowanych, pełnych rezultatów i oszczędności, w maksymalnie możliwych ilościach.

Najlepszy efekt uzyskamy, jeśli przeprowadzimy termomodernizację w sposób kompleksowy. Oczywiście jeśli np. ze względów finansowych chcemy rozłożyć prace na etapy, to nic nie stoi na przeszkodzie, ale tak jak już przeczytałeś, pamiętaj, że ich kolejność ma kluczowe znaczenie. Ściany, okna, dachy

budynku generują różne, czasem bardzo duże straty ciepła. Pierwszym krokiem w stronę wyższej efektywności energetycznej, nie powinna być więc tylko wymiana samego kotła, gdyż poprawienie jego sprawności nie zmieni znacząco obniżenia kosztów ogrzewania.

No dobrze. To od czego zacząć?

Zacznij od wykonania docieplenia ścian zewnętrznych budynku (np. styropianem lub wełną) i montażu nowej, energooszczędnej stolarki okiennej i drzwiowej. Po tym, możesz przejść do termoizolacji dachu (to szczególnie ważne, jeśli posiadamy użytkowe poddasze), a następnie podłogi na gruncie lub ewentualnie stropu nad nieogrzewaną piwnicą.

Budynek już jest docieplony. Co dalej?

Teraz możesz rozpocząć modernizację instalacji w budynku, w szczególności instalacji c.o. oraz c.w.u. Zwróć uwagę na izolację odkrytych przewodów. Rozważ też montaż instalacji wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz zaworów termostatycznych.

To już za Tobą. Co następnie?

Większa część prac jest już za Tobą. Po tych wszystkich pracach możesz rozpocząć wymianę kotła. To ważne, aby zrobić to w ostatnim etapie, gdyż należy dostosować jego moc do zapotrzebowania na energię cieplną w zmodernizowa-

nym budynku. Co oczywiste w Twoim ocieplonym domu, to zapotrzebowanie będzie o wiele mniejsze niż przed remontem, dlatego tak ważne jest, abyś używał źródła ciepła dopasowanego do potrzeb, gdyż tylko w takim wypadku, źródło ciepła będzie pracowało w pełni optymalnie.

A może wykorzystać odnawialne źródła energii?

Oczywiście. To dobry moment. Inwestycję dobrze jest uzupełnić o odnawialne źródła energii. Dzięki temu w dłuższej perspektywie będziesz płacić jeszcze mniejsze rachunki. Rozważ montaż pompy ciepła, w szczególności w połączeniu z montażem instalacji fotowoltaicznej, która będzie miała duży udział w wygenerowaniu energii elektrycznej, niezbędnej do działania tej pompy.

Możesz rozważyć również zastosowanie kolektorów słonecznych. Kolektory te mogą zapewnić ogrzewanie budynku oraz podgrzewanie w nim ciepłej wody użytkowej. Działanie kolektorów słonecznych może skutecznie zmniejszyć zużycie energii pochodzącej np. ze spalania węgla czy gazu potrzebnej do zapewnienia ciepła w domu oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Więcej na stronie: <https://www.gov.pl/web/rozwój-technologie/efektywnosci-energetycznej-budynkow>

Przypominamy, że w ramach dotacji w Programie „Czyste Powietrze” możesz otrzymać nawet 79 000 zł zwrotu na wykonanie termomodernizacji swojego domu.

Punkt Konsultacyjny - Informacyjny Programu „Czyste Powietrze” dla mieszkańców Radzyna Podlaskiego otwarty jest w każdą środę w godz. 8:00 - 15:00.

Więcej na stronie: <https://czystepowietrze.gov.pl/> oraz <https://www.radzyn-podl.pl/program-czyste-powietrze.html>

Jacek Borkowski na scenie ROK

12 sierpnia, w ramach „Letniego Grania 2022” z Radzyńskim Ośrodkiem Kultury, odbył się recital Jacka Borkowskiego. Artysta wykonał piosenki, które były coverami tłumaczonymi na język polski, a także swoje autorskie utwory. Wydarzenie, nakręcone przez PGE Dystrybucja S.A. w Lublinie, uświetniło obchody 60-lecia ROK.

Zgromadzona w ROK publiczność wysłuchała kilkanaście piosenek, m.in.: „Żyłem jak chciałem”, „Jak pan to robi?” Wojciecha Młynarskiego, piosenkę z czołówki serialu „Świata według Bundych” czy humorystyczny utwór „Flecek”. Pomiędzy utworami aktor zaprezentował krótkie przerywniki humorystyczne i kabaretowe, między innymi monolog o wyjściu do klubu z żoną Celiną napisany przez Juliana Tuwima. Zdradził też kulisy dostania roli Franka Sinatry w musicalu oraz przybliżył postać gwiazdy. Jacek Borkowski wraz z publicznością wykonał piosenkę o różach po francusku. Do wspólnego występu zaprosił też panią Barbarę z publiczności, śpiewając z nią utwór: „Już nie zapomnisz mnie”. Na zakończenie koncertu wokalista wykonał kilka ballad, m.in. „Gdy odejdę jutro tam...”, którą zadedykował żonie.

Jacek Borkowski to polski aktor filmowy, teatralny i telewizyjny oraz wokalista. Urodził się 16 kwietnia 1959 r. w Warszawie. Jest absolwentem XIII LO w Warszawie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie (1980). Jako wokalista zadebiutował publicznie w 1970 r. na Festiwalu Piosenki Harcerskiej w Siedlcach. Laureat Festiwalu Piosenki Radzieckiej w Zielonej Górze (1975). Na swoim koncie ma trzy autorskie płyty: „Śpiewak

tanga”, „Piosenki o mojej Warszawie” i „Gdy jesteś blisko mnie”. Od 1997 r. występuje w serialu „Klan” wcielając się w postać psychologa Piotra Rafalskiego. W latach 1979-1999 aktor Teatru Ateneum

w Warszawie. Obecnie gościnnie występuje na deskach Teatru Syrena.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Wystawa „Przełom. Sierpień 1980 i Solidarność”

Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek oraz Radzyński Ośrodek Kultury zaprosili do oglądania wystawy pt. „Przełom. Sierpień 1980 i Solidarność”. Od wtorku 16 sierpnia była ona wyeksponowana w holu głównym Urzędu Miasta (ul. Warszawska 32). Wystawa, którą można było oglądać do 5 września, została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej Instytutu Pamięi Narodowej w Gdańsku. Jej autorem jest dr Arkadiusz Kazański.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Radzyń Podlaski na podróżniczym szlaku

To tytuł książki wydanej przez Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik” z okazji 10-lecia „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami”. Wydawnictwo stanowi kontynuację publikacji „Radzyń Podlaski miejscem światowych spotkań” i zawiera wywiady z globtroterami, którzy od 2017 r. odwiedzili Radzyń i spotykali się ze stale rosnącym gronem fanów.

A że były to osoby nietuzinkowe, poza tym – znane (m.in. Robert Makłowicz, Marek Niedźwiecki, Piotr Pustelnik, Krzysztof Wielicki, Marek Fiedler, Krzysztof Baranowski), popularne, obecne w mediach ogólnopolskich, spotkania gromadziły bardzo liczną publiczność. Wywiady są przypomnieniem tych interesujących spotkań, a nawet ich uzupełnieniem, bo Robert Mazurek dokładnie się do nich przygotowywał, pytał o tematy, które niekoniecznie pojawiały się w czasie spotkań.

Dodatkową atrakcją książki są pełne humoru i ciepła karykatury podróżników, autorstwa Przemysława Krupskiego, jakie goście otrzymywali w upominku. Każdy wywiad został poprzedzony krótką notą biograficzną. Wspomnienia pomogą obudzić zdjęcia z każdego spotkania oraz kalendarium „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami” (2012-2022). Na pewno będzie to ciekawa lektura, pamiątka z Radzyna, interesujący upominek, zapraszający do wspomnień, podróży, poznawania świata, oglądania go oczyma pasjonatów.

Partnerami wydawnictwa są: Miasto Radzyń Podlaski, Radzyński Ośrodek Kultury, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Osoby zainteresowane posiadaniem książki proszone są o kontakt z Radzyńskim Ośrodkiem Kultury lub pod adresem e-mail: radzyn@op.pl

Red.

Robert Mazurek
RADZYŃ PODLASKI
na podróżniczym szlaku

Zakończenie „Letniej Sceny” ROK

21 sierpnia na terenie trawistym od strony północnej pałacu Potockich odbyła się ostatnia w tym roku odsłona „Letniej Sceny” Radzyńskiego Ośrodka Kultury.

W ramach przedsięwzięcia przygotowany został teatrzyk dla dzieci „Kot w butach”, Magdalena Szwed poprowadziła warsztaty robienia laleczek z makramy oraz odbyły się dwugodzinne animacje dla dzieci. Ponadto można było podglądać jak powstaje makieta radzyńskiego pałacu, której autorką jest Hanna Iwasiuk.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Radzyński Ośrodek Kultury zaprasza na zajęcia rozwijające talent i pasję

ZAJĘCIA	INSTRUKTOR	INFORMACJE I ZAPISY
GRY NA GITARZE	MARCIN ŁUCIUK	515-123-674
GRY NA PERKUSJI	MACIEJ FIRLEJ	782-462-590
PLASTYCZNE	MAŁGORZATA SZRAM	(83) 352-73-14
PROGRAMOWANIE W MINECRAFT	RADOSŁAW JÓŻWIK	503-678-366
ROBOTYKA I ELEKTRONIKA	ADAM PEKAŁA	602-425-633
SZACHOWE	ANNA JAKUBIUK	(83) 352-73-14
TEATRALNE		
WOKALNE		
FOTOGRAFICZNE	TOMASZ MŁYNARCZYK	603-354-360

„Uważnie” Piotra Selima i Hanny Lewandowskiej

26 sierpnia, na pl. Wolności w Radzynie odbył się ostatni koncert w ramach „Letniego Grania 2022” z Radzyńskim Ośrodkiem Kultury. Na scenie wystąpił Piotr Selim wraz z towarzyszącą mu Hanną Lewandowską, którzy promowali swoją najnowszą płytę pt. „Uważnie”. Wydarzenie uświetniło jubileusz 60-lecia ROK.

Piotr Selim wykonał piosenki skomponowane do tekstów Hanny Lewandowskiej, księdza Jana Twardowskiego oraz Karola Wojtyły. Obok premierowych utworów, licznie zgromadzona publiczność, wysłuchała dobrze znanych piosenek lubelskiego barda, m.in. „Specjali-

sta od wzruszeń”, „Kobiety mojego życia”, „Nie dąsaj się”. W przerwach pomiędzy kolejnymi utworami Hanna Lewandowska dzieliła się z publicznością wierszami ze swojego tomiku poezji pt. „Stacyjki”. Po zakończeniu koncertu publiczność mogła nabyć płyty oraz uzyskać na

nich autograf.

„Letnie Granie 2022” z Radzyńskim Ośrodkiem Kultury przez całe wakacje nakręcało PGE Dystrybucja S.A. w Lublinie.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

„Zbiór przestrzeni” na pl. Wolności

Od 22 sierpnia, na placu Wolności w Radzynie można oglądać wystawę fotografii Weroniki Biernackiej „Zbiór przestrzeni”. Stanowi ona kolejny owoc współpracy Radzyńskiego Ośrodka Kultury, Lubelskiego Centrum Kultury oraz Kazimierskiego Ośrodka Kultury, Promocji i Turystyki w Kazimierzu Dolnym.

Kuratorem wystawy jest Maksymilian Skrzeczkowski. Dominują na niej fotografie przedstawiające czyste geometryczne formy oraz minimalistyczna treść. Stanowią one idealną wizję utopijnie pedantycznego świata autorki. Człowiek, który pojawia się

w pracach Weroniki Biernackiej, to najczęściej członkowie rodziny, a także ona sama.

Weronika Biernacka jest absolwentką kierunku produkcja medialna UMCS w Lublinie. Fotografia, film oraz grafika to jej zajęcia na cały etat. Przez ostatnie lata miała okazję zorganizować wernisaż własnych prac w Centrum Kultury w Lublinie, czy współpracować z marką Samsung. Po godzinach jest eko freakiem, trochę nerdem, czasami też leniem. Lubi być w ruchu, dlatego działa komercyjnie na terenie Lublina, Warszawy i Rzeszowa.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Warsztaty Klatkowiczów „FOTOKĄT 2022”

Pasjonaci fotografii zrzeszeni w Radzyńskim Klubie Fotograficznym „Klatka”, działającym przy Radzyńskim Ośrodku Kultury, uczestniczyli w trzydniowych warsztatach fotograficznych „FOTOKĄT 2022” (19-21 sierpnia).

Na trasie wydarzenia znalazły się Sławatycze, Jabłeczna i Dołhobrody, a gościem specjalnym była jedna z najlepszych fotoreporterki i filmowców – Dorota Awioro.

Kilka godzin wykładów, konsultacji i ćwiczeń pozwoliło zgłębić radzyńskim pasjonatom fotografii

trudną sztukę fotoreportażu. Odwiedzili oni też Sławomira Pruniewicz, człowieka wielu pasji. Od lat zbiera on i opisuje stare fotografie, a dzięki jego pracy wydano kilka książek poświęconych historii mieszkańców nadbużańskich terenów. Ponadto uczestnicy warsztatów spotkali się prof. Stanisławem Bajem. Mistrz opowiedział o swoich inspiracjach i ludziach, którzy mieli wpływ na jego twórczość. Na zakończenie Klatkowicze zwiedzili powstające w Sławatyczach centrum kulturalno-rekreacyjne „Młyn Kultur”.

Red.

Soroczka i kiszone arbuzy

30 sierpnia w sali kameralnej Radzyńskiego Ośrodka Kultury odbyło się spotkanie z Katarzyną Łozą. Jego tematem była książka podróżniczki pt. „Ukraina. Soroczka i kiszone arbuzy”. Autorka, w rozmowie z Robertem Mazurkiem oraz odpowiadając na pytania publiczności, przybliżyła wszystkim historię i kulturę oraz aktualną sytuację u naszego wschodniego sąsiada.

W Ukrainie znalazła się przypadkiem. Jako studentka I roku etnologii w 1997 r. odbyła swoją pierwszą podróż zagraniczną – wyjechała z dwojgiem przyjaciół z roku w Karpaty wschodnie. Była zainteresowana Ukrainą ze względu na to, że na wschodzie zachowało się wiele z tradycyjnej kultury, społeczeństwo jest wielonarodowościowe, wielokulturowe i różnorodne pod względem religijnym. Ta różnorodność pociągała ją, intrygowała. Ukraina była młodym państwem, oddzieliła się od ZSRR, budowała państwo niepodległe. Było w niej coś, co ją zauroczyło, kazało wracać, poznać kraj coraz głębiej. No i było coś jeszcze, a raczej ktoś – tam znalazła miłość swego życia, przyszłego męża. W 2004 r. zamieszkała na stałe we Lwowie. Wiele osób dziwi ta decyzja, bo kierunek zmiany miejsca zamieszkania częściej jest na zachód.

– Nie było to proste, mąż zarabiał 100 dolarów, a mieszkanie kosztowało 120. Podnajmowa-

liśmy jeden pokój, sami mieszkaliśmy w pokoju przechodnim – wspominała Katarzyna Łoza. Od tamtego czasu Ukraina się zmieniła. – Trudno powiedzieć, czy w Ukrainie żyje się gorzej niż w Polsce, na pewno są większe dysproporcje społeczne: wielu Ukraińców żyje poniżej granicy bogactwa w Polsce. Jakość poziomu życia zależy, od tego, do której grupy należymy, jak dajemy sobie radę, gdzie żyjemy. Wiele sfer lepiej funkcjonuje, np. służba zdrowia – nie ma tam kolejek do lekarzy.

Soroczka i kiszone arbuzy

W tytule książki znalazły się dwa określenia: jedno niezrozumiałe (soroczka), drugie trochę dla nas dziwne (kiszone arbuzy).

– Tytułowa „soroczka” to haftowana koszula – w odmianach męskiej i damskiej. Nie jest to typowy strój ludowy, bo służy podkreśleniu tożsamości narodowej. Ukraińcy ubierają się w soroczki

na uroczystości państwowe, wydarzenia społeczne, rodzinne – wyjaśniała autorka książki.

Kiszenie jest bardzo popularną formą przechowywania warzyw. – Tam kisi się wszystko: kapustę, ogórki (kiszony ogórek ma nawet swój pomnik), bakłażany, marchewkę, czosnek, kapustę w buraczkach, no i... arbuzy. To wszystko można kupić na bazarze we Lwowie. Uprawa arbuzów jest charakterystyczna dla południa Ukrainy, szczególnie w okolicach Chersonia. Arbuzów jest tak dużo, że nie są w stanie ich przejeść, dlatego przerabiają w różny sposób: grillują, robią powidła ze skórek czy „miód arbuzy” – zagęszczony sok. – Najlepsze kiszone arbuzy są w Chersoniu. Teraz teren ten jest okupowany przez Rosjan, ale Ukraińcy zapowiadają odbicie miasta. Zbiór arbuzów jest w październiku, więc może do tego czasu Chersoń zostanie wyzwolony – wyraziła nadzieję Katarzyna Łoza.

Jeśli chodzi o tradycyjne potrawy, popularne także w Polsce to Katarzyna Łoza na dłużej zatrzymała się przy barszczu ukraińskim i pierogach ruskich, które od kilku miesięcy pojawiają się w sklepach pod nazwą pierogi ukraińskie.

Barszcz ukraiński to materiał na odrębne spotkanie, ponieważ to nie tylko danie, lecz zjawisko kulturowe. Barszcz jest potrawą wspólną dla terenu całego kraju, jednoczy Ukraińców, ale może

występować w wielu wersjach: od najprostszej do bardzo wykwintnej, zależy to od bazy (na mięsie, rybach, grzybach) i użytych warzyw (oprócz podstawowych mogą być użyte bakłażany, gruszki, sliwki, kabaczki, papryka). Barszcz jest improwizacją jak jazz – podsumowała Katarzyna Łoza. UNESCO wpisała barszcz na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego świata jako potrawę ukraińską, ale wcześniej odbywała się ostra rywalizacja z Rosją. W telewizji powstał kilkunastoodcinkowy serial, w którym kucharz-celebrityta jeździ po Ukrainie i gotuje barszcz.

– Pierogi ruskie – to są pierogi ukraińskie, bo Ruś i Ukraina to równoprawne nazwy, ponieważ Ruś to dawne ukraińskie ziemie Rzeczypospolitej – wyjaśniła prelegentka.

Autorka książki „Ukraina. Soroczka i kiszone arbuzy” wskazała też inne charakterystyczne dla Ukrainy zjawiska kulturowe. Jedno z nich wiąże się ze słowem „porobiony”.

Ukraińcy lubują się w ezoteryce, mają swe wróżki jak my swoich lekarzy, są specjalne show w telewizji poświęcone tej tematyce. Obecnie popularne są „prorocztwa” dotyczące wojny – wróżki, osoby paranormalne, wśród nich celebryci, przedstawiają swoje prognozy. Z działalnością wróżek wiąże się zwrot „mieć porobione”. Nieco przypomina polskie „mieć

przechłapano”. „Ma porobione” ktoś, na kogo wróżka za pomocą swoich rytuałów rzuciła urok i z tego powodu komuś zaczyna źle się wiesć. Taki stan można odmienić idąc do innej wróżki, żeby urok odczyniła...

Inny charakterystyczny zwrot „wprowadzić się do czyjśgo życia” oznacza kupno mieszkania z rzeczami po poprzednich właścicielach – z meblami, ubraniami i innymi przedmiotami stanowiącymi całą historię rodzinną. Ma to swe źródło w tym, że za ZSRR panowała bieda i nic się nie wyrzucało, rzeczy były gromadzone przez dziesięciolecia. Obecnie sytuacja się zmienia, społeczeństwo się bogaci, mieszkania wynajmuje się po remoncie.

Wojna

W rozmowie, jaka się nawiązała między prelegentką a publicznością, nie mogło zabraknąć tematu wojny. – Wybuch wojny nie był to dla nas zaskoczeniem, od dłuższego czasu trwało napięcie, ale zaskoczyła nas skala inwazji. Nawet w najczarniejszych scenariuszach nikt nie przewidywał takiej skali agresji – spodziewaliśmy się co najwyżej ataku na Kijów, ale nie tego, że zaatakowane zostaną wszystkie obwody ukraińskie, łącznie ze Lwowem. Byliśmy zaskoczeni, zszokowani, panował chaos. Wiele osób zdecydowało się na wyjazd z kraju, na granicy były 30-kilometrowe kolejki. Po kilku

tygodniach siedzenia w zamknięciu ludzie wyszli z domów, życie zaczęło wracać na ulice, są potwierdzone kawiarnie i restauracje. Obecnie życie we Lwowie toczy się prawie normalnie. We Lwowie jest w miarę spokojnie i bezpiecznie, ostrzały są rzadkie, dotyczą głównie infrastruktury, a nie osiedli mieszkalnych. Za to jest wielu – bo ok. 200 tys. uchodźców wewnętrznych. Na ulicach słychać język rosyjski, czego wcześniej nie było. Lwowianie ostro na to reagują: – Skoro was przyjęliśmy i gościmy, to w ramach wdzięczności powinniście okazać gest dobrej woli i mówić po ukraińsku – twierdzą.

Problem używania języka ukraińskiego i rosyjskiego na terenie Ukrainy jest głębszy i bardzo złożony – tak jak stosunki narodowościowe. Leonid Kuczma napisał książkę pod znamienym tytułem: „Ukraina to nie Rosja”. Język rosyjski jest w Ukrainie językiem obcym, nie ma statusu języka oficjalnego, ale dla części mieszkańców Ukrainy to język domowy. – Tereny wschodniej Ukrainy położone za Zbruczem były rusyfikowane od bardzo dawna, język ukraiński był marginalizowany, nawet zabroniony. W 1876 r. wyszedł ukaz emski, który zabraniał używania,

wydawania publikacji, występów publicznych w języku ukraińskim. W tym czasie na terenie Królestwa Polskiego wydawany był Sienkiewicz, Orzeszkowa, Prus – najważniejsze dzieła narodowe – wyjaśniała Katarzyna Łoza. – W ZSRR środowisko rosyjskojęzyczne było promowane, dla osób rosyjskojęzycznych był zarezerwowany awans społeczny. Podziały dotyczące dominacji języków rosyjskiego i ukraińskiego przebiegają na linii wschód-zachód, ale także miasto-wieś. Wschód i miasta są bardziej zrusyfikowane. Pod wpływem wojny zmieniają się sympatie – zdarzają się przejścia z rosyjskiego na ukraiński, choć nie jest to zjawisko masowe.

V kolumna i wojna informacyjna

Zapytana o V kolumnę, odpowiedziała, że rosyjska siatka szpiegów i dywersantów działa w Ukrainie, szczególnie na wschodzie. Rosjanie ją budowali i sądzili, że dzięki temu będą mogli kraj szybciej opanować. Jednak okazała się słabsza niż się Rosjanie spodziewali z powodu wszechobecnej w Ukrainie korupcji, która w tym przypadku okazała się sprzymierzeńcem: większość

pieniędzy wpompowywanych w rozbudowę V kolumny gdzieś po drodze się upłynęła. Specyfika współczesnych wojen polega na tym, że obok walki na froncie jest walka informacyjna. Ukraińcy wygrywają wojnę w mediach, Internecie. Rosyjska propaganda jest prostacka, prymitywna, łatwa do zdemaskowania. Ukraińskie władze państwowe, włącznie z prezydentem Wołodymyrem Zełenskim i naczelnym dowództwem pozwalają sobie na luz i żarty. Taka postawa pomaga rozluźnić sytuację i atmosferę, dać nadzieję. Prezydent doskonale się odnalazł w roli, przydało mu się doświadczenie aktorskie. Nie opuścił kraju, jest niezwykle aktywny na arenie międzynarodowej, jeździ po kraju, w mediach wydaje cotygodniowe oświadczenia. Wcześniej poparcie mu spadało, teraz wystrzeliło w górę.

Na „Radzyńskie Spotkania z Podróżnikami” zaprosił Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski, a także organizatorzy: Radzyński Ośrodek Kultury i działające przy nim Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik”. Sponsorami wydarzenia byli: firma drGerard, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych oraz Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Patronat nad spotkaniem objął ogólnopolski miesięcznik „Poznaj Świat”, portal Kocham Radzyna Podlaski, Telewizja Radzyna, Biuletyn Informacyjny Miasta Radzyna i Informator Powiatowy.

Więcej informacji o wydarzeniu dostępnych jest na <http://www.podroznik-radzyn.pl/podroznicy/163-katarzyna-loza.html>

Anna Wasak
Fot. Tomasz Młynarczyk

W Radzynie stanęły „Hotele dla owadów”

29 sierpnia, na terenie Radzyna stanęły „Hotele dla owadów”. Są one efektem warsztatów, jakie dla dzieci poprowadziła Magdalena Szwed w ramach Letniej Sceny ROK. Usytuowane zostały one na pl. Ignacego Potockiego (obok pomnika Konstytucji 3 Maja) oraz przy Urzędzie Miasta.

– Hotele będą służyły za schronienie sporej rzeszy różnorodnych owadów oraz dadzą im możliwość budowy gniazd, szczególnie podczas zimy. Do ich budowy zostały użyte naturalne materiały, takie jak drewno, szyszki, trzcina, cegły, glina, suche liście, słoma – powiedział

nam Robert Mazurek, dyrektor ROK.

Red.
Fot. Tomasz Młynarczyk

ZAPRASZAJĄ DO OBEJRZENIA WYSTAWY

9-30 WRZEŚNIA 2022 R.

PARTER URZĘDU MIASTA W RADZYNIU PODLASKIM (UL. WARSZAWSKA 32)

PATRONAT MEDIALNY

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 27 sierpnia 2022 r. przeżywszy lat 61 zmarł

ś.p.

ROMAN KOT

w latach 2005-2019 pracownik Radzyńskiego Ośrodka Kultury

Pogrążonej w żalobie Rodzinie składamy wyrazy najgłębszego współczucia i najszczerze kondolencje. Zachowamy Romana w naszej pamięci i modlitwie.

Dyrekcja i Pracownicy Radzyńskiego Ośrodka Kultury

„Poezja fotografii – fotografia poezji” (cz. 9)

Radzyński Ośrodek Kultury i działający przy nim Radzyński Klub Fotograficzny „Klatka” zapraszają do udziału w projekcie „Poezja fotografii – fotografia poezji”. Zadaniem uczestników jest zinterpretowanie przez sztukę wierszy autorstwa Elżbiety Kalarus.

Co miesiąc, na łamach Biuletynu Informacyjnego Miasta Radzyń oraz portalu internetowego Kocham Radzyń Podlaski, publikowane są nowe wiersze Elżbiety Kalarus. Zadaniem uczestników

projektu jest ich interpretacja za pomocą fotografii, rysunku, grafiki, obrazu a nawet rzeźby. Na zakończenie projektu wszystkie przesłane prace zostaną zaprezentowane na wystawie w Galerii „Oranżeria” Radzyńskiego Ośrodka Kultury, której wernisaż odbędzie się 16 grudnia 2022 r. Ponadto, wybrane przez autorkę prace znajdują się w wydanym z tej okazji tomiku poezji.

Na zdjęcia będące fotograficzną interpretacją dziewiątego wiersza czekamy do 30 września 2022 r. pod adresem bocianpl@wp.pl

Pragnienie

Chciałby zamrozić czas
zamknąć doznania w kostkach lodu
brać każdą w usta, raz po raz
i niwelować uczucie chłodu

Gdy na języku, pod wpływem żaru
wypłynie smak jej słonej skóry
rozpozna gorączkę własnego daru
i znajdzie znajome ciała struktury

Chciałby zatrzymać słońce
ruch skrzydeł ważki nikły
by nie promienie, lecz zmysły palące
w swej ulotności wciąż trwały, nie znikły...

Wirtualny Teatr Historii „Niepodległa” w Radzynie

Radzyń Podlaski był jednym z 40. miast, w których gościł Mobilny Wirtualny Teatr Historii „Niepodległa”. Wystawa, dzięki Radzyńskiemu Ośrodkowi Kultury, dostępna była w dniach od 26 do 28 sierpnia na parkingu przed pałacem Potockich.

W Wirtualnym Teatrze Historii „Niepodległa” przedstawiono historię Polski czasu pierwszych lat II Rzeczypospolitej w formie ciekawostek historycznych. Ekspozycja przygotowana przez Biuro Programu „Niepodległa” pokazywała najciekawsze osoby i wydarzenia z tamtych lat. W przestrzeni mobilnego centrum edukacyjnego

w specjalnym, rozkładanym samochodzie ciężarowym, ekrany i cyfrowe wizualizacje pozwoliły łatwo przejść przez najważniejsze informacje z lat 1918-1925. Była też strefa dla najmłodszych, a miłośnicy nowych technologii mogli poznać historie bohaterów II RP dzięki trzem fabularnym filmom VR z serii „Niepodległa w kadrze”. Zwiedzanie wystawy wieńczyła możliwość zrobienia pamiątkowego zdjęcia z wybranym ojcem niepodległości w specjalnej fotobudce. Wirtualny Teatr Historii „Niepodległa” dofinansowany został ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Mecenasem Projektu jest PKN ORLEN.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Radzynianie mają muzykę we krwi

1 września Radzyński Ośrodek Kultury we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie oraz Oddziałem Rejonowym PCK w Radzynie, zorganizował Akcję Honorowego Krwiodawstwa pod hasłem „Muzykę masz we krwi”.

Każdy, kto wyraził chęć oddania krwi, otrzymał od ROK bilet na jeden z koncertów organizowanych w ramach 27. Ogólnopolskich Spotkań z Piosenką Autorską „Oranżeria 2022” (21-23 października 2022 r.). Radzynianie po raz kolejny udowodnili, że zawsze można na nich liczyć!

Mobilny krwiobus stanął na parkingu przed pałacem Potockich,

zgłosiło się do niego 24 chętnych. Ostatecznie krew oddało 19 osób, z czego 5 po raz pierwszy. – Serdecznie dziękuję wszystkim Honorowym Dawcom Krwi, którzy dzielą się z potrzebującymi darem serca. Jestem ogromnie im wdzięczny za zrozumienie, że tylko dzięki bez-

interesownie oddanej krwi, możliwe jest ratowanie zdrowia i życia drugiego człowieka. Dziękuję za szlachetną postawę i wyjątkową wrażliwość na potrzeby innych ludzi – powiedział nam Robert Mazurek, dyrektor ROK.

Red.

Trwoga wojny

Od piątku 23 września, w Galerii „Oranżeria” Radzyńskiego Ośrodka Kultury będzie można oglądać wystawę „Ukraina: trwoga wojny”. Zawiera ona fotografie wykonane przez reporterów lubelskiego ośrodka TVP w Irpieniu i Borodziance w obwodzie kijowskim. Początek wernisażu o godz. 11.00.

Autorami zaprezentowanych na wystawie fotografii są: Kleopatra Kharof, Ryszard Montusiewicz, Piotr Raszewski i Dominik Rud-

nicki. Powstały one kilka tygodni po wyzwoleniu tych miejscowości przez armię ukraińską. Wcześniej Rosjanie bestialsko zabijali tam ludność cywilną ostrzeliwując domy i osiedla mieszkalne, a nawet centra handlowe. Na zdjęciach pokazano ogrom zniszczeń poczynionych przez rosyjskiego najeźdźcę, jednak nie tylko.

Wystawa ma na celu m.in. przypomnienie, że za naszą wschodnią granicą cały czas trwają ciężkie

walki, a Rosjanie niszczą kolejne miejscowości nie oszczędzając przy tym ich mieszkańców. Organizatorem i kuratorem wystawy jest Andrzej Kozłowski.

Red.

ZAPRASZAJĄ NA

FILMOWY KLUB SENIORA

Oparta na prawdziwej historii opowieść o miłości do świata i drugiego człowieka oraz o tym, że każdy zasługuje na drugą szansę. Gdy Patryk dostaje ją od ks. Jana Kaczowskiego, nie podejrzewa nawet, jak odmieni to jego życie.

15 WRZEŚNIA 2022 R. (CZWARTEK), GODZ. 15.00
SALA WIDOWISKOWO-KINOWA RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (UL. JANA PAWŁA II 4)

BILET WSTĘPU: 14 ZŁ (Z KARTĄ SENIORA 7 ZŁ)

PATRONAT MEDIALNY

Cudze chwalicie, swoje poznajcie (cz. 39)

Prof. dr med. Feliks Skubiszewski patronem radzyńskiego szpitala

15 maja 1895 r. w Czemiernikach (gm. Czemierniki) urodził się Feliks Skubiszewski – pierwszy rektor Akademii Medycznej w Lublinie. Był on też wybitnym chirurgiem i nieprzeciętnym pedagogiem, wychowawcą całych roczników studentów, lekarzy i pracowników służby zdrowia. Jego imię nosi szpital w Radzynie, o czym informuje skromna tablica umieszczona w holu głównym.

Feliks Skubiszewski był synem Marcina i Józefy (z domu Kozak), miał dwie siostry – Janinę i Cecylię oraz brata Ludwika. Wychowywał się w Czemiernikach, tutaj też ukończył szkołę powszechną. Świadectwo dojrzałości uzyskał w Lublinie w 1914 r., po czym rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Moskiewskiego. Z powodu Rewolucji Październikowej ukończył je i uzyskał dyplom lekarza na Uniwersytecie św. Włodzimierza w Kijowie w 1919 r. Pracę zawodową rozpoczął w 1920 r. w I Klinice Chirurgii Operacyjnej Uniwersytetu Warszawskiego, kierowanej przez prof. Leona Kryńskiego. Równocześnie pracował jako młodszy ordynator w Szpitalu PCK nr 3 oraz lekarz żłobka dziecięcego i V Stacji Opieki Społecznej w Warszawie. 18 października 1924 r. otrzymał dyplom doktorski. W 1925 r. przeniósł się do Wielkopolski do Kliniki Chirurgii Uniwersytetu Poznańskiego. Zajmował się tam m.in. badaniami z zakresu neurologii. Przeprowadził też pionierskie doświadczenia dotyczące zmian anatomopatologicznych trzustki. Rozprawa na ten temat pozwoliła mu w 1931 r. uzyskać habilitację, po czym został docentem chirurgii Uniwersytetu Poznańskiego.

Po wybuchu II wojny światowej Feliks Skubiszewski został wysiedlony z Poznania do Warszawy, gdzie do końca 1939 r. pracował w Szpitalu Ujazdowskim. Następnie przeniósł się do Puław. Objął tam początkowo stanowisko ordynatora oddziału chirurgicznego, by w 1942 r. zostać dyrektorem Szpitala św. Karola. W latach 1944-45 pracował w Departamencie Służby Zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej jako główny chirurg 64. Szpitala Ewakuacyjnego, był też kierownikiem oddziału chirurgicznego Szpitala Okręgowego nr 2 w Lublinie. Równocześnie od września 1944 r. był zaangażowany w organizację Uni-

wersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, gdzie utworzono Wydział Lekarski i II Klinikę Chirurgiczną przy ul. Staszica (na bazie Szpitala św. Wincentego), którą kierował od samego początku. 1 listopada 1944 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. Był dziekanem (1945-46) i prodziekanem (1946-47) Wydziału Lekarskiego i prorektorem UMCS (1947-48). 24 sierpnia 1948 r. został mianowany profesorem zwyczajnym. 1 stycznia 1950 r. Wydział Lekarski i Farmaceutyczny UMCS został przekształcony w Akademię Medyczną, której został pierwszym rektorem. Funkcję tę pełnił do 30 września 1954 r. Przez ten czas opracował m.in. główne założenia rozwoju uczelni. Ponadto zainicjował budowę uruchomionego w 1964 r. Państwowego Szpitala Klinicznego nr 4 przy ul. Jaczewskiego.

Jako członek Wydziału Szpitalnictwa Ministerstwa Zdrowia i Państwowej Rady Zdrowia (1946-47), następnie specjalista wojewódzki ds. chirurgii (1947-74) Feliks Skubiszewski przyczy-

nił się do właściwej organizacji leczenia chirurgicznego w szpitalach powiatowych woj. lubelskiego. Wspecjalizował ponad 30 lekarzy i wypromował 12 doktorów i 2 profesorów w dziedzinie chirurgii. 30 września 1965 r. przeszedł na emeryturę.

22 maja 1975 r. otrzymał doktorat honoris causa Akademii Medycznej w Lublinie. Za całokształt pracy oraz działalność społeczną udekorowany został wieloma odznaczeniami państwowymi, m.in.: Krzyżami – Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi.

Feliks Skubiszewski zmarł w Lublinie 17 maja 1981 r. Pochowany został w rodzinnym grobie na cmentarzu w Czemiernikach. 4 kwietnia 2003 r. prof. dr hab. Feliks Skubiszewski został patronem Akademii Medycznej w Lublinie.

W kościele parafialnym w Czemiernikach, po lewej stronie nawy głównej, znajduje się wykonane z białego marmuru epitafium. Wryta na nim inskrypcja głosi: Ś. P. / PROFESOR DR MED. CHIRURG / FELIKS SKUBISZEWSKI / 1895-1981 / SYN CZEMIERNICKIEJ ZIEMI. ZAŁOŻYCIEL I WIELOLETNI / KIEROWNIK II KLINIKI CHIRURGICZNEJ. / PIERWSZY REKTOR AKADEMII MEDYCZNEJ W LUBLINIE / NAUCZYCIEL I WYCHOWAWCA KILKU POKOLEŃ CHIRURGÓW / ŻONA I UCZNIOWIE. Jego imię nosi również szpital w Radzynie Podlaskim, o czym informuje skromna tablica umieszczona w holu głównym. 23 stycznia 2008 r. Sejm RP przyjął ustawę o nadaniu Akademii Medycznej im. prof. Feliksa Skubiszewskiego w Lublinie nazwy Uniwersytet Medyczny w Lublinie. Tym samym wybitny chirurg pochodzący z Czemiernik przestał być patronem lubelskiej uczelni.

Tekst i zdjęcia:
Robert Mazurek

ZAPRASZA MIESZKAŃCÓW RADZYŃSKIEGO I POWIATU RADZYŃSKIEGO NA

JUBILEUSZ 15-LECIA ZESPOŁU WOKALNEGO

RADZYŃNIACY

WYSTĄPIA
GOŚCINNIE:

ZESPÓŁ WOKALNY „JUBILAT” Z KRAŚNIKA
ZESPÓŁ „MAJTKI PANA KAPITANA” Z PIASECZNA
ZESPÓŁ „ECHO DĘBOWEJ” Z DĘBOWEJ KŁODY
ZESPÓŁ LUDOWY „KALINA” Z JABŁONIA

25 WRZEŚNIA 2022 R. (NIEDZIELA), GODZ. 15.00

SALA WIDOWISKOWO-KINOWA-RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (UL. JANA PAWŁA II 4)

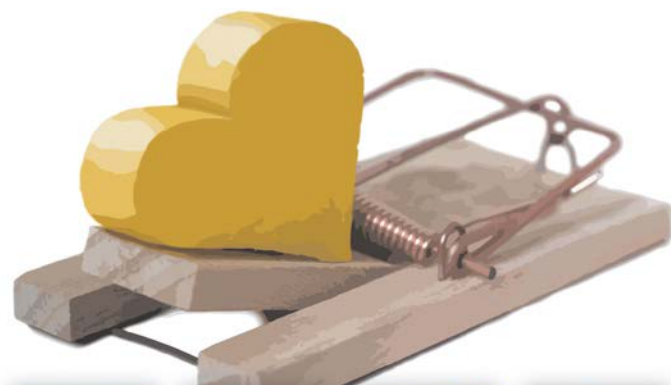
PATRONAT MEDIALNY

RADZYŃSKIE PODRÓŻE TEATRALNE ZAPRASZAJĄ NA SPEKTAKL

MIŁOSNA PUŁAPKA

ZNAKOMITA KOMEDIA ROMANTYCZNA, KTÓRA W ZASKAKUJĄCY SPOŚÓB POKAZUJE RELACJE MIĘDZYŁUDZKIE,
A PRZEDE WSZYSTKIM ODWIECZĄ WALKĘ MIĘDZY KOBIECĄ I MĘCZYZYNĄ.

ADRIANNA BIEDRZYŃSKA

AGNIESZKA MROZIŃSKA

MICHAŁ LESIEŃ

JACEK ROŻENEK

SCENARIUSZ ADRIANNA BIEDRZYŃSKA / AGNIESZKA SZYGENDA REŻYSERIA STEFAN FRIEDMANN
SCENOGRAFIA I KOSTYMY MAŁGORZATA FILIPIAK KWIATKOWSKA PRODUCCJA LESZEK KWIATKOWSKI

NIEDZIELA, 20 LISTOPADA 2022 R., GODZ. 17.00

SALA WIDOWISKOWO-KINOWA RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (UL. JANA PAWŁA II 4)

BILETY: 70 ZŁ DO NABYCIA W RADZYŃSKIM OŚRODKU KULTURY W GODZ. OD 8.00 DO 16.00
GRUPOWE ZAMÓWIENIA BILETÓW: ROBERT MAZUREK, TEL. 606-234-320

SPONSORZY KULTURY W RADZYNIE

27. OGÓLNOPOLSKIE SPOTKANIA Z PIOSENKĄ AUTORSKĄ

ORANŻERIA 2022

PROGRAM

21 PAŹDZIERNIKA (PIĄTEK)
GODZ. 18.00

ZBIGNIEW ZAMACHOWSKI

CENA BILETU: 40 ZŁ

22 PAŹDZIERNIKA (SOBOTA)
GODZ. 18.00

ANIELSKI KONCERT

KONKURS O ANIOŁA ŁAGODNOŚCI IM. AGATY BUDZYŃSKIEJ

GODZ. 19.00

CZTERY PORY MIŁOWANIA

CENA BILETU: 20 ZŁ

23 PAŹDZIERNIKA (NIEDZIELA)
GODZ. 18.00

MICHAŁ BAJOR

CENA BILETU: 80 ZŁ

KARNET NA WSZYSTKIE KONCERTY: 100 ZŁ
BILETY DO NABYCIA W ROK W GODZ. 8.00-16.00
ZAMÓWIENIA GRUPOWE I INFORMACJE:
ROBERT MAZUREK, TEL. 606-234-320

PATRONAT HONOROWY

PATRONAT HONOROWY
WIELKOPOLSKA LUBELSKA
LECH SPRAWKABurmistrz
Radzyna Podlaskiego
Jerzy RebekStarosta Radzyński
Szczepan
Niebrzegowski

PARTNERZY

PATRONAT MEDIALNY

